

»SLOVENEK« velja po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani: za celo leto naprej .. K 84— za pol leta 42— za četrt leta 21— za en mesec 7— Za inozemstvo celoletno K 95—

== Sobotna izdaja: == Za celo leto K 15— za inozemstvo 20—

SLOVENEK

==== Inzerati: ==== Enostolpna pettirvrat (56 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor) za enkrat po K 1-20 uradni razglasl po K 1-90 Pri naročilu nad 10 objav popust. Najmanjši oglas 50/6 mm K 4.—

==== Poslano: ==== Enostolpna pettirvrat K 3.— Izbija vsak dan izvenem št. ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisati se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-her. 7583.

Odločitev.

Iz Berlina poročajo, da se je ustanovilo novo nemško ministrstvo pod predsedstvom socialnega demokrata Bauerja, ki je prevzel za vlado tudi nalogo, podpisati mirovno pogodbo.

Ta kratka vest oznanja svetu dejstvo ogromnega zgodovinskega pomena. Sklep, za katerega se je odločila nemška vlada, nakazuje po svoji važnosti in odločnosti nadaljnemu razvoju evropskih razmer posebnost. Armade generala Focha, ki čakajo ob demarkacijskih črtah, oborožene do zob, na prodiranje v osrčje Nemčije, bodo ostale na svojem mestu, invazija bo izostala. Blokada, ki bi morala ob odklonitvi podpisa z nezasišano ostrino in neusmiljeno težo udariti na gladno in uničeno nemško ljudstvo, bo tudi izostala. Tako bo odvrnjeno od Nemčije najhujše in najbridkejšo, kar more priti na to nadarjeno in ponosno ljudstvo in stotisoči otrok, žena in starcev si je rešilo s tem svoje življenje.

Drugače Nemčija ni smela in ni mogla ravnati. Njena odvisnost od zmagovite antante je toliko, njena osamljenost v svetu taka, da bi je tudi najbolj požrtvovalni in heroični čin ne zamogel oteži propada in popolnega razsula, ko bi mir odklonila. Tudi če bi Nemčija v svoji celoti, v vseh svojih plasteh in strankah, podpis odklanjala, bi Scheidemann vendar bil prisiljen, izpiti grenki kelih, ki mu ga ponuja Pariz. Toliko manj se je mogel temu upreti v danem položaju, ko so se velike, revolucionarne stranke, na čelu neodvisna socialna demokracija odločile za podpis.

S tem je tudi za Nemško Avstrijo in Ogrsko, s tem je najbrž tudi za nas stvar odločena. Nemčija je potegnila s svojim sklepom celo vrsto drugih, tudi njej neprijaznih držav za seboj. Razločno in prepričevalno se spet očituje tista medsebojna prepletanost in zvezanost, ki vlada med narodi in njihovo politiko.

Ko bi bila Nemčija in s tem različne druge države mir odklonile, bi se sicer razvoj tega, kar ima priti, zelo pospešil, toda trde in neizprosne razmere so odločile poteku socialnih dogodkov drugačno pot. Ta pot je bolj počasna, a nič manj gotova. Politični sestav, ki se bo ustanovil v Parizu, nosi namreč v sebi, že po svojem bistvu, kali razpada. Obupati bi morali nad smiselnostjo in smotrenostjo zgodovine, obupati nad vsemi žrtvami in vsem trpljenjem tega krvavega spopada, ko bi se na polovici sveta hotel ohraniti in celo utrditi dosedanja način političnega in socialnega življenja. Tega si danes pač nihče ne more več predstavljati. Zato si nihče ne more predstavljati, da bi pariški mir — to orodje za ohranitev predvojnih političnih razmer in načel — mogel dolgo obveljati.

V tem tiči tudi razlog, da so se neodvisniki in druge nemške stranke odločile za podpis, ki končne revolucionarne preureditve sveta ne more bistveno otežkočiti.

Ta politika je gotovo premišljena in do kraja dosledna; a navzlic tej prevdarnosti si ne moremo zabrisati, da je sklep nemške vlade za nemško ljudstvo tragičen. Kdor pozna prejšnji ponos in visoke upe tega naroda, kdor ima vpogled v podjetnost in mladeniško sunkovitost predvojne nemške obrti in trgovine, ta šele more izmeriti tragiko tega koraka. Narod, čigar zadnji petdesetletni razvoj je bil nepretrgana veriga gospodarskih in znanstvenih uspehov, leži danes v prahu ponižanja in sramote. Silovito podjetje leta 1914, ki naj bi prineslo nemško ime na vrhunec njegove slave in pomembnosti, je našlo svoj konec v nesreči. A nesreča tega sposobnega zapeljanega naroda ni brez veličine.

Parlamentarno delo.

Belgrad, 20. junija 1919.

Današnja seja Narodnega predstavništva je obsegala same interpelacije. Zanimiva je bila Pribečevićeva izjava glede cenzure. Podal jo je v imenu vlade. Cenzura se omeji strogo na vojaške in zunanje po-

litične zadeve. Akcija »Jugoslov. kluba« je imela torej uspeh! —

Socialni zakoni.

Minister Gostinčar je odgovarjal na Baničevu interpelacijo ter nam naznanil, da je izdelan v njegovem ministrstvu že za celo državo zakon o posredovalnicah za delo, zakon o podporah za brezposelne, zakon za 8 urni delavnik, zakon za invalide in še nekaj drugih, posebej se še izdeluje zakon o zavarovanju za starost in onemoglost. Minister pa hoče za vse sklicati tudi enquete, da se izrečejo o teh predlogih, predno jih predloži Predstavništvu.

Za Prekmurce.

Poslanec Hohnjec je stavil vprašanje v zadevi naših Prekmurcev na ministrskega predsednika Protiča. Zahteval je, naj naša vojska Prekmurje zasede in odpravi tamošnjo kruto boljševiško mažarsko nasilno strahovlado.

Slovenska univerza in telovadba v šolah.

Deputacija »Jugoslov. kluba« je posredovala pri ministru prosvete v zadevi univerze in telovadnih organizacij. Minister skliče te dni vse slov. poslance vseh treh strank na skupno zborovanje in iz Ljubljane dr. Majarona. Sklepi bodo merodajni za ministra. V zadevi naraščajo telovadnih organizacij »Orel« in »Sokol« je minister izjavil, da je priporočil vsem poverjenikom Sokolske organizacije, toda vse njegove odredbe veljajo le za srednje šole in v enakih meri za »Orle«, kakor za »Sokole«.

Šolski zakon in učiteljske plače.

Odbor za izpremembo zakona o »narodnih« — recte ljudskih — šol v Srbiji je končal svoje delo in jutri pride zakon pred plenem. S tem zakonom so urejene učiteljske plače popolnoma tako, kakor je bistveno zahtevalo učiteljstvo samo. Temeljna plača 2400 dinarjev, 8 triletne po 300 dinarjev in deveta 200 dinarjev. »Jugoslovanski klub« je imel v odboru kot svojega zastopnika prof. Vesenjaka. Posebna določba ugotavlja, da se ista regulacija plač izvede tudi v bivših avstro-ogrskih pokrajinah.

Davek na vojne dobičke.

Financijski odbor je v glavnem dovršil pretres zakona o davkih na vojne dobičke. Tudi tukaj je naziranje zastopnika »Jugoslovanskega kluba« bistveno našlo podporo in razumevanje drugih zastopnikov. Tako se bodo prvotne trde in težke določbe v prid ljudstvu znatno ublažile. Zakon je tako važen, da ga bomo takoj v »Slovencu« obširneje tolmačili, ko imamo pred seboj končno redakcijo.

Parlamentarne naloge.

Belgrad, 20. junija 1919.

»Voda nam teče v grlo,« tako bi lahko označili situacijo parlamentarnega dela. Bliza se namreč nagaja čas, ko ne bo mogoče zaradi prevelike vročine delati, a opravilo se je razmeroma malo, akoravno se je veliko govorilo in veliko predlagalo.

Nov poslovnik.

Krivda temu je v prvi vrsti sedanjih poslovnik, ki je prirojen za zbornice s kakimi 100 poslanci, ne pa za sedanjo, ki šteje do 300 članov. Sicer je sedaj odbor za nov poslovnik že predelal Kramarjevo predlogo toda do drugega branja in končne sklepanja je še dolga pot. Sedaj se vidi, da je bila velika pogreška, da predlog ni bil podan kot nujen tako, v prvi seji Narodnega predstavništva.

Polnoletnost z 21. letom.

Zbornica ima izredno mnogo plenarnih razmeroma dolgih sej, a delati bo morala drugače kakor dosedaj, ako hoče zmagati vso materijo. Sprejeli smo zakon o polnoletnosti, kjer smo upravičeno šli nazaj na 21. leto človeške dobe ter tako dali tudi možnost za razširitev volilne pravice. Tudi sodišča ne bodo imela več pri »kupovanju let« za neveste toliko dela in ljudje ne

stroškov, kakor je bilo to do sedaj, ko se je večina omožila med 20. in 24. letom ter vsled tega morala prositi za polnoletnost. Upajmo, da nam bo za ta zakon hvaležen ženski svet, vsaj tisti del, katerega ne tlači prehuho zakonski jarem.

Zakon o državljanstvu.

Sedaj se obravnava zakon o državljanstvu. Prvi dve seji sta pokazali, da bo »podrod zelo težek«. Celu večje politične borbe niso izključene pri tem zakonu. — Zakon o pripustitvi k advokatski praksi nam menda ne bo povzročal težkoč, ako jih ne napravijo številni poslanci advokatskega poklica sami.

Protiv cenzuri.

Veliko vznemirjenja dela v zbornici nesmiscina in strankarska cenzura, ki je posebno v Bosni, Srpsmu in Banatu prav zlobno-enostranska. Predvčerajšnjim se je je lotil v zbornici »Jugoslovanski klub« po svojem članu Baniču. Kakor čujemo, se je ministrski svet na podlagi te akcije bavil s cenzuro pri svoji zadnji seji ter sklenil, da jo popolnoma odpravi ter izvzame le strogo vojaške zadeve. Ta sklep je edino pameten in tudi nujno potreben, ako govorimo o svobodi državljanov! Demokratska stranka bo sicer za eno prav reakcionarno orožje proslulega Metternichovega stila revnejša v boju z drugimi strankami, toda njen šef Pribečević bo imel sedaj v zbornici mir. Sicer je to za stranko v tej zadevi slaba kompenzacija, ali nekaj je vendarle.

Draginjske doklade.

Včeraj je ministrski svet rešil začasno ureditev vprašanja draginjskih doklad za vse kategorije državnih nastavlencev, za učiteljstvo, duhovništvo in za penzioniste ter vdove. Ako se upošteva težek finančni položaj naše države, moramo reči, da ministrski svet ni bil ozkosrčen.

Volilna reforma.

Iz »Demokracije« izvemo, da je dr. Kramer predložil ministrskemu svetu osnovo za volilno reformo. »Jugosl. klub« bo seveda brezpogojno zastopal principe, ki so bili ugotovljeni in osvojeni na strankinih zborih. Boj pa bo trd, ker slišimo, da volilni red ni tak, kakršnega bi resničen demokrat moral predložiti.

Novice iz Pariza.

1. Devica orleanska.

Dne 30. maja je bil praznik bl. device orleanske, Ivane d'Ark. V nedeljo potem je bil patrocini, ki se je obhajal v vsej Franciji jako slovesno. Posebno sijajna je bila slovesnost v nadškojski katedrali Notre-Dame v Parizu. Popoldne je imel prevzv. g. kardinal de Amette pontifikalno službo božjo, popoldne pa so trajale slovesnosti v cerkvi od 2. do 5. ure. Glavni del popoldanske slovesnosti je bila pridiga prevzv. g. škofa iz Arras, Evgena Julien, ki je proslavljal devico orleansko in njene sobojnevice ter jih prispejal bojevnikom Francije v svetovni vojski. Glavna misel je bila izražena v reku: »Gesta Dei per Francos.« »La France est toujours le Soldat de Dieu.« (Dela božja po Francozih. Francija je vedno vojska božja.) Izpremenil je smisel besed le v tem, da sedanjí čas ne govori, da se vojskuje za Boga, ampak za pravico in človečanstvo, kar pa da je v resnici isto. Temu idealu je nasprotovala Nemčija, kateri se je moralo reči: »Mi ne pustimo germanizirati naših ravnin, naših pridelkov, naše znanosti in naše umetnosti.« Po pridigi se je pred cerkvijo prodajala pridiga v tiskani brošuri za 1 frank. Po pridigi je bila procesija s kipom device orleanske, pri čemer se je pela krasna himna na čast devici orleanski.

2. Na Sorboni.

Društvo »Prijatelji Svete dežele« je priredilo dne 6. junija v veliki dvorani na Sorboni predavanje o tem, kaj se naj zgodi s Sv. deželo. Predsednik Jos. Reinach je v pozdravu izvajal: Sv. dežele ne sme reklamirati eden narod ali eno veroizpovedanje. Sv. dežela je last vseh veroizpovedanih in vseh filozofij, kristianov, muslimov

in judov. Pokroviteljstvo pa gre edinole Franciji, ker »Gesta Dei per Francos« (dela božja se vršijo po Francozih). Glavni govornik general in pisatelj, Malleterre, ki je v vojski izgubil eno nogo, je govoril proti sionistični državi v Palestini ter za pokroviteljstvo Francije od Carigrada do Jeruzalema. Vsi večji narodi so iskali poti do Sv. dežele. Največ je storila Francija že od nekdanj, ki ne gleda na tej poti toliko na trgovino, kakor na civilizacijo varovanih dežel. Anglija ima od druge strani pot v Sv. deželo po Sueškem predoru in po Mezopotamiji. Rusija je silila proti Sv. deželi skozi Armenijo. Nemčiji je bila pot po morju zabranjena. Zato je izdelala načrt, da pride po suhem v Sv. deželo: Berlin-Belgrad-Bagdad. Nemčija je imela že veliko uspehov ob potovanju Viljema II, v Sv. deželi in po anatolski železnici. Z velikim gnjevom je govoril predavatelj o Nemčiji. Judovska država se tudi ne more ustanoviti, ker bi to bila etnografska krivica proti domačinom, Arabcem, ter verska krivica proti drugim verskim izpovedanjem. Povedal je dalje, da so leta 1916., ko se jim je slabo godilo, napravili pogodbo, da Anglija dobi Palestino, Francija pa Sirijo do Masula, Rusija pa Armenijo. To pa se je zdaj spremenilo. Druge države (Ameriko je mislil) nočejo biti zadržani za Evropo, Francija pa je najbolj sposobna, da je kakor gardien (stražnik) okcidenta, okoli katerega se sučejo vsi evropski boji, tako tudi gardien orienta.

Po predavanju primernih pesnitev je nastopil šejk Jusuf el Khazen, ki je kot muslim govoril proti Sionistom. Šel je pa seveda predaleč. Argumentiral je n. pr. tako: Jeruzalem ne sme postati judovsko glavno mesto, ker se pravi, da je David premagal tuje v Jeruzalemu. Po takih argumentacijah se je začela velika dvorana prazniti, tako da je predavatelj dvakrat prekinil in vprašal, ali naj konča. Ker so mu nekateri rekli, naj le govori naprej, se je povzpel čez nekoliko časa do trditve: Tudi Abraham ni bil jud in ne sionist. Po tem stavku se je dvignila zopet velika gruča ljudi, tako da je predavatelj vznemoljen končal. Spodrknilo jim je torej tudi na Sorboni.

Predavatelji so omenjali, da ni o Sv. deželi in sploh o celem orientu še nič definitivno sklenjenega. Zdaj so prišli tudi Turki v Pariz, tako da je postalo orientalsko vprašanje aktualno.

3. Institut cattolique.

Na »Katoliškem vseučiliškem zavodu« je bilo 16. junija predavanje o srbskem konkordatu. Predaval je jezuit P. Yves de la Briere. Udeležilo se je predavanje več občinstva iz vseh slojev. Predavatelj se je zelo dobro poglobil v jugoslovansko vprašanje. Morebiti je razum oficialnih politikov in francoskih častnikov, ki bivajo v Jugoslaviji, prvi Francoz, ki nas razume. Sicer nas neoficielni Francozi malo poznajo. Vedo pač za Srbe, da so junaki in da so veliko trpeli. Izrazi Jugoslovani, Hrvat, Slovenec so jim še precej tuji. Reka ali Fium, kakor izgovarjajo, jih je komaj nekoliko seznanila z našim vprašanjem.

P. Briere je govoril o tem, kako je francoski poslanik pripravljal pot za konkordat. Rekel je tudi, da je bil konkordat iz političnega ozira dober za Srbijo, ker od tega časa Avstrija ni imela več protektorata nad katoličani v Srbiji. Konkordat se bo zdaj raztegal s potrebnimi spremembami, ki so potrebne vsled novega položaja, na celo Jugoslavijo, v kateri ima katolicizem najboljšo prihodnost. Če se uvede cerkveno-slovenska liturgija, mu ne bode tudi »orient« tako nasproten kot sedaj.

4. Nemška mirovna pogodba.

Po ogromnih težkočah in po neskončnem zavlačevanju se je vendarle izročila 16. junija Nemcem definitivna mirovna pogodba, na katero morajo 23. junija ob sedmih zvečer odgovoriti z »da« ali »ne«. V zadnjih dveh tednih so se Nemci tolažili s francoskim boljševidom. V Franciji je bilo namreč vse polno stavk. Stavkarji so zahtevali razen izboljšanja plač tudi poli-

tične koncesije: takojšnja demobilizacijo in nevmešavanje v ruske in ogrske boljše-više razmere. Bila je že nevarnost splošne stavke. Vendar je bilo tudi vse polno plakatov, kjer so se pozivali Francozi v imenu padlih junakov, naj nastopijo proti politični stavki, da ne uničijo tega, kar so dosegli mrtvi junaki za Francijo proti Nemcem. Clemenceau, »stari tiger«, pa ima srečo. Stavkarje sprejme in v četrt uri se z njimi pogodi. Najprej so začeli delati prometni delavci v Parizu, potem drugi, tretji... tako da je danes konec splošne stavke.

To je za Nemce neprijetno. Ko so dobili mirovno pogodbo, so se takoj napotili v Weimar. Pri odhodu jih je množica obsipala s peskom in kamenjem ter med živžgom ranila 2 osebi nemške delegacije. »Stari tiger« pa je bil vsled tega jako hud. Na nemško pritožbo je odstavil oba višja francoska uradnika, ki nista zadosti skrbeli, da bi ne padel ta madež na francosko gostoljubnost. Pri Brockdorffu je izrazil v najlepši obliki svoje obžalovanje.

Kaj bodo storili Nemci? Pariški listi so mnenja, da bodo podpisali mir, ker nimajo več upanja, da bi vsled francoske boljše-više revolucije dosegli uspehe. Tudi nemški listi (nekateri) pišejo, da je vprašanje le: »Kaj nam je storiti, da ne bo Nemčija popolnoma uničena? Mir je še manjše zlo.« Oficielni glasovi pa še do danes (18.) niso prišli v javnost.

5. Avstrijska mirovna pogodba.

Renner je izročil 16. junija svoje protipredloge. Pariški listi so to komaj omenili kot malenkost. Wilson je odšel v Belgijo, Orlando je v Rimu. Zato cela zadeva miruje do 20. junija. Med tem pa četvorica tudi še drugega dela avstrijske mirovne pogodbe ni izdelala. Med tem je strašil Bela Kun, morale so se delati češke meje in izročil se je Kunu ultimatum. Koroško-gorenjsko-goriško-istrsko vprašanje še torej vedno ni rešeno, ker tistih, ki delajo aktivno politiko (Wilson, Orlando) ni v Parizu, naša delegacija pa je potisnjena v teh vprašanjih proti vsem pravicam naravnega prava in prava o samoodločbi narodov le v ulogo pasivne resistance.

Ministrska kriza v Italiji.

Triumvirat Nitti - Tittoni - Luzzatti.

LDU Trst, 22. junija. Tukajšnji listi javljajo iz Rima z dne 20. junija: Potrjujejo se vesti, da se ministrska kriza reši na ta način, da prevzame vodstvo kabineta triumvirat Nitti - Tittoni - Luzzatti. Po tem načrtu nacionalistični elementi ne bodo sodelovali. Nacionálni krogi so zelo razburjeni in se upirajo tej kombinaciji. Socialistična parlamentarna skupina je sprejela resolucijo, kjer poudarja, da sedaj ne gre za kabinetno krizo, marveč za krizo režima. Resolucija pozivlja proletarijat, naj mirno in pazljivo opazuje dogodke in naj podpira nastop socialistične parlamentarne skupine, ki štiti in brani pravice proletarcev.

Mirovni posvet.

Nemčija nezmožna izpolniti ententne pogoje.

LDU Weimar, 20. junija. (DKU.) Po državni vladi imenovani izvedenci so v posvetovanjih o gospodarskih posledicah mirovne pogodbe in o vprašanju podpisa sklenili: Nemčija, katera je po vojski finančno, po številu prebivalstva ter vsled izgladovalne blokade tudi v svoji delavski zmogljivosti oslabiljena, naj plačuje zdaj, kakor ententa zahteva, neštete milijone. To ji je mogoče le, ako se more gospodarsko gibati, proizvajati in izvažati, kar vse pa ji zabranjujejo določbe, ki jih vzdržuje ententa. Stojimo torej pred gospodarsko nemogućnostjo izpolniti ententne nove pogoje; podpisati pa neizpolnjivo pogodbo prepoveduje spoštovanje pogodbene zvestobe in samega sebe.

Vojaške priprave entente.

LDU Pariz, 19. junija. (DunKU. Brezžično.) Iz Lindaua poročajo: Za primer, da Nemčija ne podpiše izročenih ji mirovni pogojev, so v teku velike vojaške priprave. Od torke naprej se zbirajo na povelje maršala Focha po vsem levo-renskem obrežju zavezniške čete, pripravljene, da v trenutku, ko poteče rok premirja, prekoračijo Ren.

Odgovor Nemški Avstriji.

LDU Lyon, 20. junija. (DKU. — Brezžično.) Pariško časopisje poroča, da se izvršuje odgovor mirovne konference na dr. Rennerjeve pripombe, ki bo predan nemško-avstrijski delegaciji najbrže takoj, ko se vrne Wilson iz Belgije. V duhu okvirne note, katero so zavezniški izročili Nemčiji, vidi nekak migljaj, naj se tudi Nemška Avstrija ne vdaja prevelikim nadam, da bodo premenjeni prvotni mirovni pogoji.

Avstro-ogrška banka na mirovnem posvetu.

LDU Dunaj, 20. junija. (DKU. — Zaskasnelo.) Generalni tajnik avstro-ogrške banke Rapp je odpotoval v St. Germain, da tam varuje in zastopa posebne interese avstro-ogrške banke pri mirovnih pogajanjih, ker je naravno, da se ti interesi z nemško-avstrijskimi v vsem ne krijejo. Večina snovi, ki se mora glede na avstro-ogrsko banko obravnavati, posega v gospodarsko življenje vseh držav - naslednic ter se dotika deloma tudi interesov nevtalcev in za sedaj še sovražnega inozemstva. Generalni tajnik Rapp se bo torej kot poznavalec in zastopnik interesov avstro-ogrške banke skušal udeleževati vseh posvetovanj, v katerih se bode na predlog Nemške Avstrije ali katere druge države razpravljalo o vprašanih tikajočih se avstro-ogrške banke; ker pa je državljani Nemške Avstrije, se je pridružil kot finančni izvedenec nemško-avstrijski delegaciji.

Rumunija in mirovni posvet.

LDU Bukarešta, 23. junija. (RDU. Dacia.) Bratianu miru ne bo podpisal. Vzrok je ta, da se rumunski delegati ne bodo odstranili le radi torontalskega komiteta, ampak tudi radi stališča velevlasti na Versailleski konferenci proti malim narodom.

Razna poročila.

Mažarske čete morajo zapustiti slovaško ozemlje.

LDU Pariz, 23. junija. (ČTU.) Clemenceau je odposlal čehoslovaški vladi nastopno brzojavko: Vsled povelja maršala Focha bo general Pelle sporočil poveljniku mažarske obrambne sile, kdaj morajo prirediti mažarske čete z izpraznitvijo čehoslovaškega ozemlja. General Pelle bo tudi določil rok, kdaj mora biti izpraznjen končana. Nato zasedejo čehoslovaške čete izpraznjeno ozemlje. Angleški, francoski in ameriški častniki bodo nadzorovali izpraznitev ter sporočili ententi, pod katerimi pogoji se bo izvršila. General Pelle bo obvestil Focha in ta entento, kakor hitro bo izpraznitev končana. Vrhovni svet zahteva od Mažarov odredbe, da se izpraznitev izvrši brez nasilstva napram osebam in lastnini. Od mažarske vlade se bo zahtevala polna odškodnina za nepostavno povzročeno škodo. Po končani izpraznitvi bo ententa pozvala rumunske čete, naj zapuste po istih načelih mažarsko ozemlje.

Obratna sredstva bivše Avstrije.

LDU Praha, 20. jun. (ČTU.) Pri razpravi v proračunu železniškega ministva v proračunskem odseku je izjavil minister dr. Zahradnik, da je svoječasno predlagal, naj se gotovinska obratna sredstva nekdanje Avstrije porazdele med posamezne države, čemur pa so Jugoslovani, Romuni, Mažari in Nemci ugovarjali. Ko bo podpisan preliminarni mir, se mora sklicati likvidacijska komisija, katera bo takoj začela razdeljevati zalogo vozov in strojev. Današnji položaj je nevzdržen, pasivnost železnice pa je trenutna. Kakor hitro se vrnejo normalne razmere, bodo tudi železnice krile vse svoje stroške in izjaje.

Promet v Tržaški luki.

LDU Trst, 22. junija. »Lavoratore« objavlja statistiko pristaniškega prometa v tržaški luki od novembra 1918 do maja 1919. V tem razdobju je prispelo v tržaško luko 716 parnikov s 670.985 tonami blaga, 17.496 civilnimi in 48.259 vojaškimi potniki. Odplulo je 678 parnikov s 158.787 civilnimi potniki, 12.171 vojaki in 72.377 vračajočimi se ujetniki. V tem času je bilo v tržaških ladjedelnicah popravljenih 90 parnikov s 279.054 tonami prostornine. V teh mesecih se je v tržaških javnih skladiščih izkrcalo vojnega in drugega materijala za 94.415 m³.

Politične novice.

+ Shod celjske skupine V. L. S. se vrši v četrtek, dne 26. junija v dvorani pri Belem volu v Celju ob 8. uri zvečer. Govori prof. Evgen Jarc: »Carina in draginja«. Somišljeniki iz Celja in okolice pridite polnoštevilno.

+ Podružnicam »Slomškove zveze« v vednost in ravnanje. Z več strani nam poročajo, da liberalna okrajna učiteljska društva sestavljajo terno-predloge za okrajšol. nadzornike. Tak nalog imajo od vodstva Zaveze. Mesta okr. šol. nadzornikov sicer niso še razpisana, vendar se našim liberalnim tovarišem nekam mudi, zato naj isto store naše podružnice. Tozadevni predlogi naj se pošljejo centralnemu odboru »Slomškove zveze« ali pa direktno predsedniku »Slomškove zveze«.

+ Inkvizicija se je začela. Pedagoško društvo v Krškem je poslalo zaslužnemu nadzorniku g. L. Stiasnemu deputacijo z zahtevo, da naj izstopi iz »Slomškove zveze«, če hoče ostati še okrajni šolski nadzornik. Mož, ki je vse svoje življenje živel in delal z dušo in telesom za napredek in razvoji šolstva — in ki ima edini

greh, da je član »Slomškove zveze«, ni več vreden v očeh takozvanih svobodoljubnih in značajnih demokratov, da bi še nadalje vodil šolstvo v okraju. Če bi pa pod terorjem menjal svoj značaj, tedaj pa bi bil v očeh zgoraj imenovanih — persona grata. Ti, ki nimajo pičice toliko pokazati za vzgogo in izobrazbo naroda, naj bi sedaj diktirali načela moži, ki je v resnem delu za šolo in narod osivel. Bil je do skrajnosti objektivni in v zahvalo mu je — kol po glavi.

+ Delo narodnega predstavništva. »Obzor« poroča 21. t. m. iz Beograda: Vsled sporazuma med parlamentarnimi krogi bo delo narodnega predstavništva še 10 ali 12 dni, nakar bo parlament odgoden do početka avgusta. Narodno predstavništvo bi se pred počitnicami imelo rešiti več zakonskih načrtov. Načrt o agrarni reformi se vsekakor misli predložiti narodnemu predstavništvu še v tem zasedanju. Medtem pa ne bo lahko dovršiti vse delo, ker načrt še ni gotov v odseku, razen tega tudi še ni bil v klubih zadostno preučen, niti se ni pričelo s proučevanjem finančne strani. Ena največjih težkoč, ki so dosedaj nastale, je vprašanje, kako stališče naj se zavzame napram onim kmetom v Bosni, ki so se že za avstrijskega sistema odkupili po fakultativnem sistemu. — Nato bi imelo narodno predstavništvo razpravljati o naučnem načrtu za srednje in višje šole ter vprašanju porotnih sodišč za one, ki so za avstrijske okupacije v Srbiji služili neprijatelju. Istotako se namerava predložiti sedaj parlamentu zakonski načrt glede tihotapstva. V parlamentarnih krogih so tudi mnenja, da bi bilo potrebno baviti se z zboljšanjem položaja državnih nameščencev tako, da bi takoj uredili dodatke na draginjske doklade vsem državnim uslužbenecem. — V finančnem in trgovinskem ministru je bil izdelan načrt za osnovenje narodne emisijske banke za kraljevstvo SHS in se zatrjuje, da je bil ta načrt že predložen v odobrenje ministrskemu svetu, ki ga namerava čimprej predložiti narodnemu predstavništvu. Ako bi bil ta načrt predložen sedaj, potem se ne more misliti, da bi narodno predstavništvo moglo biti za par sej odgodeno, ker bi samo razprava o tem načrtu trajala 2 do 3 seje. V zvezi z osnovanjem emisijske banke bi reševalo tudi valutno vprašanje, ker bi nova banka zamenjala krome s svojimi bankovci.

Dnevne novice.

— Proslavitev. Dne 12. julija t. l. (sobota) se bo, kakor nam poročajo od merodajne strani, kakor po vsej ostali državi, tudi po vsej Sloveniji praznoval Petrov dan kot rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, Petra I. Darovale se bodo slovesne sv. maše, katerim bodo prisostvovali oblasti ter zastopstva avtonomnih korporacij, po sv. opravihu pa bodo državna oblastva sprejemala vdanostne izjave in častitke. Ker bo po intencijah Njegovega Veličanstva letošnji blagdan kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev posvečen dobrodelnosti na korist vojnim invalidom vse naše države, se bodo vršile posebne priredbe, o čemer bomo pobilže poročali v kratkem.

— Družba sv. Mohorja. Dasi promet za civilno blago še ni odprt, nam je jugoslovanski poveljnik na celovškem koldvoru vendar omogočil prevoz zaostalih družbenih knjig v Ljubljano. Knjige se bodo odposlale dne 18. t. m. v Ljubljano, odkoder jih bode razposlal g. špediter Ranzinger na posamezna poverjenišva. Nujno prosimo, da se nam oglasi družbenih članov za tekoče leto nemudoma dopišljejo ali vsaj število družbenikov naznani. Denar naj se še vedno nakazuje Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani z opombo za Družbo sv. Mohorja v Celovcu.

— Osebna vest. Na Čatežu ob Savi je nastavljen za župnega upravitelja P. Ananija Vračko, gvardijan v Brezicah, za kaplana pa P. Julij Sušnik, frančiškan iz Brezic.

— Zahvala. Koroški begunci so se večinoma vrnili na svoje domove. Srbski vojvoda si je osvojil vojvodino Koroško ter nam rešil bit in stan. Venec gosposveški bodi mu v ponos. S hvaležnim srcem se spominjamo vseh onih, ki so segli globoko v denarnico ter s polno roko delili nam pomoč v dneh bede. Čutili smo, da imate Korošce res radi. Darovi so prihajali v obilni meri. Hvala in čast darilem in bodrilcem. Naša hvala pride iz rahločutnega srca vsem Vam, ki ste videli v nas svoje trpeče brate. Zahvalujemo se javnim potom škofijstvu v Ljubljani in Mariboru, mestni občini ljubljanski, denarnim zavodom in bankam, župnim uradom in šolskim vodstvom, ljubeznivemu združenemu ženstvu v Ljubljani, agilni Sokolski zvezi, vsem društvom za prireditve v prid koroškim beguncem, sodiščem, glavarstvom, posebno vojaškim krogom, ki so ob vsaki dani priložnosti pošiljali nam darove svoje bratske ljubezni. Vsem nabiralcem in da-

rovalcem bodi izrečena srčna zahvala. Društvu »Dobrodelnost« in g. Jan. Kalanu, ki so nam dali na razpolago pisarno in pisarniške moči, bodi Bog obilen plačnik. A prav posebno rodoljubno hvaležnost izrekamo uredništvom ljubljanskih dnevnikov, ki so vsak dan bili na razpolago našim težnjam in skrbem. Da se je javnost v toliki meri zavzemala za nas in našo domovino, zato gre Vam naša najprisrčnejša zahvala. Vrnili smo se, a ne vsi; bratje naši iz beljaške okolice in Ziljske doline bodo še naprej uživali begunski kruh. Prosimo Vas, nudite jim še nadalje svojo bratsko pomoč, dokler ne bodo tudi oni polnomočni državljani Jugoslovani. — Ljubljana, 24. rožnika 1919. — Odbor koroških beguncev v Ljubljani: F. Grafenauer, predsednik, Val. Lempel, podpredsednik, dr. Janko Arnejc, J. Kovač, Jožef Zaler.

— Pozdrav z Gosposvetskega polja. Iskrene pozdrave vsem čitateljem in čitateljicam »Slovenca« pošiljajo: Nadporočnik Josip Kordiš, Franjo Roner, rač. podč. Albert Vodnik, desetnik, Alojz Pavlič, desetnik, Škerlj Andrej, pešec, vsi 9. poljske čete ljublj. pp. ki je prva zavzela »Gospo-sveto«.

— Zborovanje učiteljstva v Litiji se je prav lepo obneslo. Nadzornik Stiasny je imel lep nagovor o Jugoslaviji in nje pomenu za bodočnost. Učenci sami pa so imeli lepo predavanje s skioptičnimi slikami o potovanju v Cetinje. Tovariš Fortunat Lužar je predaval o kraljeviču Marku, jugoslovanskem junaku v srbskih narodnih pesmih, njega ubogljivosti do matere, razne borbe za pravico ljudstva itd. — kar je vsem prav ugajalo. Sprejeta je bila tudi soglasno sledeča resolucija: Člani podružnice »Slomškove zveze« za litijski okraj, zbrani v Litiji dne 18. junija 1919 sklenejo sledečo resolucijo: Učiteljstvo se izreče za skupno stanovsko organizacijo vsega slovenskega učiteljstva, vendar ta organizacija nima nobene ingerence na Slomškovo zvezo. — Enako resolucijo je sklenilo okraj. učiteljsko društvo.

— Podporno društvo »Fond slovenske emigracije« v Švici je svojo nalogo dovršilo, vsled česar preneha. »Fond« je prejel: Od slavne Narodne vlade v Ljubljani 2000, od ameriških Slovencev 2376 in od društva »Krek« v Ženevi 1100 švicarskih frankov, torej skupaj 5476 frankov. To reprezentuje po sedanjem stanju valute 32.212 kron. — Cela ta vsota se je razdelila med podpore potrebne in vredne slovenske emigrante. Moji intervenciji v imenu Fonda se je tudi posrečilo pri amerškem Rdečem križu doseči podporo za vrnitev emigrantov v domovino, in sicer so dobili potrebni emigranti za vožnje stroške direktno od Rdečega križa vsaki vsoto po 200 švicarskih frankov ter deloma potrebno zimsko obleko, perilo, obulvala, klobuk itd. Ustrežem prijetni dolžnosti, ko s tem gori navedenim darovalcem v imenu »Fonda« izrečem gorko zahvalo za darila. — Collonge sur Territet (Švica), dne 15. majnika 1919. — Mihael Vošnjak, bivši upravitelj »Fonda«.

— Slavnostni spis, ki ga je izdala Jugoslovanska Strokovna Zveza ob priliki srebrnega delavskega jubileja, je še v zalogi. K temu spisu so prispevali naši najboljši kulturni delavci. Naročite se takoj nanj, ne bodete se kesali radi različne vsebine. Naroča se pri Jugoslovanski Strokovni Zvezi v Ljubljani, Jug. tiskarna II. n.

— Društvo državnih uslužbencev kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev za slovensko ozemlje ima odborovo sejo 26. t. m. ob dvajseti uri v običajnem lokal. Polnoštevilni Odbor.

— Izletniki na Golico so imeli preteklo nedeljo z ozirom na kritično vreme srečo. Kljub temu, da je med vožnjo s prvim jutranjim vlakom od Podnarta do Jesenic pošteno deževalo, se je po prihodu na Jesenice kmalu zvedrilo. Pot na vrh je bila v jutranjem hladu prijetna. Razgled so zapirale dopoldne deloma megle, popoldne je sijalo sonce, med 13. in 14. uro je bil razgled na Koroško čist. Turisti smo popoldne izpred nemške kočice v solncu opazovali neurje v nižavi. V od S. P. D. oskrbovani nemški kočici je bil vsak po svoji volji dobro potržen.

— Vozni red veljaven od 1. junija 1919 za vse proge Slovenije z najvažnejšimi priložnicami ostalih prog Jugoslavije sta izdala Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani. Cena K 2.20, po pošti K 2.40.

— Otvoritev rednega prometa na Koroškem v zasedenem ozemlju. Z 10. junijem t. l. je bil odprt na progi Dravograd-Meža-St. Pavel v Labudski dolini in Jesenice-Svetna vas-Borovlje reden osebni promet. Na progi Dravograd-Meža-St. Pavel v Labudski dolini vozijo redno vlaki št. 1842, 1844, 1847 in 1843 z odhodi iz Dravograda-Meže ob 7.59, 11.58; prihodi v St. Pavel v Labudski dolini 8.49, 12.44; odhodi iz St. Pavla v Labudski dolini ob 10.36, 15.41, prihodi v Dravograd-Meža 11.24 in 16.26. Na progi Jesenice-Svetna vas-Borovlje pa vlaki št. 12/2015 in 20/15 z odhodom iz Jesenic ob 10.05, prihodom v Borovlje ob 11.47; ter odhodom iz Borovelj ob 16.10 in prihodom na Jesenice ob 18.10.

Brzovlak Dunaj—Trst. LDU Dunaj, 21. junija. (CTU) S 25. junijem se uvede na južni železnici med Dunajem in Trstom brzovlak.

Vozni red na progi Maribor-Ljutomer. Da se vzpostavijo boljše poštne zveze med Ljutomerom in Mariborom pa tudi ostalo Slovenijo in Hrvaško, se vpelje na progi Maribor-Ljutomer z dnem 25. junija tretji mešani vlak, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 10.38 in prihaja v Radgona ob 13.14. V Ljutomer ob 15.26; v obratni smeri pa iz Ljutomera ob 11.01, iz Radgone ob 13.16 in prihaja v Maribor gl. kol. ob 16.08 uri. — Proti Ljutomeru posredujejo direktno zvezo vlaki, ki odhajajo iz Ljubljane ob 4.43 in 10.41, iz Zagreba ob 8.59, iz Celovca ob 5.20. Iz Ljutomera prihajajo vlaki z direktno zvezo v Ljubljano ob 14.51 in 20.54 (odhod iz Ljutomera ob 6.22 odnosno 11.01), v Zagreb ob 15.38 (odhod iz Ljutomera ob 6.32), v Celovec ob 19.23 (odhod iz Ljutomera ob 11.01).

— **Brevir.** Kdor izmed čč. gospodov ima na razpolago za oddati brevir »Pars aestiva«, se prosí, da ga odda uredništvu »Slovenca«.

— **Ni bilo prav.** Iz Maribora so včeraj pripeljali potom policije blaznega moža. Mož je imel na sebi le prisilni jopič in predpasnik, sicer je pa bil nag. In takega reveža vlačijo po mestu in po železnici! Ali mariborska policija nima smisla za pravost, da bi dala umobolniku vsaj potrebno obleko?

— **Zatekel se je lep, velik pes z rujavimi lisami.** Lastnik ga dobi pri Francetu Remec na Šujci št. 31, pošta Dobrova pri Ljubljani.

Najnovejše.

KOROŠKE MEJE DOLOČENE?

LDU Bern, 20. junija. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Svet petorice ministrov za zunanje posle je imel v sredo popoldne sejo v palači orsayski. Razpravljal je predvsem o mejah med Poljsko in Ukrajino v Vzhodni Galiciji. Kakor doznavamo iz verodostojnega vira, so te meje že določene končnoveljavno tako, da bosta obe interesirani vladi dobili o tem uradno obvestilo. Nadaljni predmet posvetovanja je bila meja med Avstrijo in Jugoslavijo na Koroškem. Kakor se govori, je tudi v tem vprašanju že izrečena zadnja beseda. Končno so se pečali z določitvijo mednarodnega štata za Gdansko. V ta namen so mešani komisiji, sestojeci iz civilnih in vojaških funkcionarjev, poverili nalogo, izdelati načrt pravilnika in odstraniti vse težkoče, ki bi se pojavile.

OBNOVA NEMŠKO-ITALIJANSKEGA PRIJATELJSTVA.

LDU Bern, 21. junija. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Kar je bilo pričakovati, se je zgodilo. V četrtek se je ogromna večina rimske zbornice dvignila proti italijanski vladi, kateri so se že nekaj dni majala tla pod nogami. Elementi, ki se že od nekdaj navdušujejo za sodelovanje z Nemčijo, so močno izkoristili kritični položaj ter se povzpeli do javne, neprikrite agitacije za zvezo z Nemčijo. Zadnje dni se je primerilo celo, da sta knez Bülow in knez Lichnowski ponovno priobčila v rimskih in milanskih listih izjave, kjer se spominjata lepih solnčnih dni nekdanje nevtalnosti. Pred kratkim je priobčil »Giornale d'Italia«, glasilo Sonnino dva zelo pomenljiva članka; v prvem ostro napada Clemenceaua, v drugem pa kuje v zvezde bivšega nemškega poslanika v Londonu. Dasi so dosedanja poročila o dogodkih v Rimu zelo kratkobesedna in dasi bi bilo prenačljeno, izreči definitivno sodbo o njih, se vendar more reči z gotovostjo, da je povzročila odstop kabineta Orlandovega tako njegova notranja, kakor zunanja politika.

ZA DRŽAVNE NAMEŠČENCE.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Zagreb, 23. junija. Javljajo iz Beograda, da je zvezi javnih nameščencev odobril ministrski svet znatno povišanje doklad za draginjo ter dovolil v to svrhu kredit 10 milijonov kron za bivše avstro-ogrske pokrajine v Jugoslaviji. Teh doklad bodo deležni uradniki, učitelji, vpo-kojenci in njihove sirote. Verjetno je, da se bodo te doklade izplačevale kot dnevnice in sicer že s 1. julijem t. l.

POVIŠANJE POŠTNIH PRISTOJBIN.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 23. junija. V ministrtvu za pošto in brzovlak se izdeluje načrt za povišanje poštних tarifov v področju Jugoslavije. Pristojbine bodo znatno povišane in sicer v razmerju s tarifi v Srbiji in s stališča valute.

ANGLESKO BLAGO V JUGOSLAVIJI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 23. junija. Vlada je sklenila, da odkupi od angleške vlade vse potrebno blago raznih vrst, ki je v Solunu in čigar vrednost znaša 2 milijona funtov šterlingov. Razpravljalo se je tudi o nakupu ostalega raznega angleškega blaga, ki je ostalo v Evropi v vrednosti 12 milijonov, a se je za sedaj še odložil nakup tega blaga.

ITALIJANSKO POSLANIŠTVO IN VIDIRANJE POTNIH LISTOV.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 23. junija. Tukajšnje italijansko poslanništvo odreda vidiranje potnih listov za inozemstvo, ki jih izdaja hrvaški ban. Narodni poslanec Baškijevič je opozoril na to ministra za notranje stvari Pribičevića, ki je izjavil, da se je predsednik ministrskega sveta obrnil zaradi te zadeve za posredovanje v Pariz.

ZELEZNIČARSKO GIBANJE V BOSNI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 23. junija. Železničarsko gibanje v Bosni se še ni popolnoma poleglo. Kakor poročajo, je došla v Belgrad deputacija železničarjev, ki jo je vodil narodni poslanec Baškijevič k ministru za promet Vuloviću, ki mu je deputacija izročila spomenico o železničarskih zahtevah. Minister je odposlanca sprejel zelo prijazno ter se razgovarjal z njimi tri četrt ure in se pustil informirati o položaju železničarskih nameščencev, kakor tudi o raznih prometnih razmerah. Minister je obljubil, da bo zahteve železničarjev uvaževal, v kolikor to dopušča interes službe.

DIJAŠKE DEMONSTRACIJE V BELGRADU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 23. junija. Danes popoldne je prišlo do spopadov med akademične mladino in policijo, in sicer povodom demonstracij, ki so jih dijaki priredili, ker je vojaški poveljnik mesta pustil pred nekoliko dnevi aretirati sedem dijakov, ki so bili demobilizirani, a so še nosili vojaško obleko in niso pozdravljali častnikov. Ko je omladina šla po ulici, je policija napravila kordon in ustrelila nekolikrat v zrak. Vsled tega je nastalo silno ogorčenje med omladino. Veliko ogorčenje vlada tudi med belgrajskim prebivalstvom.

m Belgrad, 23. junija. Zaradi današnjih demonstracij je v parlamentu interpelliral poslanec Pešića vojnega ministra in ministre za notranje stvari o tej zadevi. Oba ministra sta odgovorila, da bosta uvedla najstrožjo preiskavo.

IZPREMEMBE V ZAGREBSKEM ŽELEZNIČARSKEM RAVNATELJSTVU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 23. junija. V kratkem bo došlo do izprememb v ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu. Na čelo ravnateljstva bo imenovan inž. Vranič, ki službuje sedaj v Belgradu.

REKVIZICIJA HOTELOV ZA STANOVANJA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Zagreb, 23. junija. Že nekoliko dni hodi v Zagrebu po hotelih posebna komisija, da jih rekvirira za stanovanje.

PROMET Z MEDJIMURJEM USTAVLJEN.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 23. junija. Po nalogu višjih oblasti je ustavljen do nadaljnjie naredbe vsak promet z Medjimurjem.

VERSKO GIBANJE V RUSIJI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m London, 23. junija. »Times« poročajo iz Omska, da se je v Rusiji pričelo razvijati versko gibanje v obliki adventizma. To gibanje se zlasti širi v moskovski, novgorodski in vladimirski guberniji. Kmetje so mnenja, da je nastopil konec sveta in da je Ljening napovedani antikrist. Sovjetski vladi je postalo to gibanje zelo neprijetno ter je prenehala s preganjanji duhovništva, ker se boji ljudske jeze.

26 JUDOV USTRELJENIH.

LDU Berlin, 20. junija. (DunKU.) »Vossische Zeitung« javlja iz Breslave: Iz uradnega vira se poroča, da je bilo včeraj v Praski ob poljsko-nemški meji ustreljenih 26 judov.

Ljubljanske novice.

lj Vidov dan v Ljubljani. Na sestanku gospej, gospodičen in gospodov, ki bodo vodili in izvrševali prodajo cvetlic in spominskih znakov na korist invalidov, se je sklenilo, da se bo prodajalo v soboto, 28., in v nedeljo, 29. t. m. Na čelo te dobrodelne akcije so poleg dam, ki imajo v prirejanju cvetličnih dni že veliko spretnost, stopili slušatelji naše tehnike v zvezi z abiturienti tukajšnjih srednjih šol. Sestanek požrtvovalnih gđ. prodajalk in gđ. spremljevalcev je v soboto, 28. t. m., ob 8. uri zjutraj v magistratni dvorani, kjer bo obenem blagajna in skladišče cvetlic in znakov. Zeleti je, da se priklasi še več gospodov in gospodičen, ker je raztegniti prodajo tudi na Spodnjo Šiško in ljubljanske predkraje. — V petek, 27. t. m., ob 7. zvečer se vrši pred Mestnim domom sestanek vseh ljubljanskih prosvetnih društev, kolikor možno v krojih in z zastavami. Ljubljanski gasilci in določeni člani društev bodo poslovali kot radovoljni re-

ditelji. Pred domom se postavi govorniški oder, na katerem bo imel svečanostno besedo g. vseučilišni profesor dr. Fr. Ilešič. Pevska društva zajojo pod vodstvom gospoda ravnatelja M. Hubada pred govorom in po govoru primerni himni. — Na Vidov dan, v soboto popoldne se vršita službi božji v škofljski stolni in v pravoslavni cerkvi. Zvečer se vrši v dramskem gledališču slavnostna predstava Fr. Ks. Meškove drame »Na smrt obsojeni?« — V nedeljo, 29. t. m., popoldne se priredi v opernem gledališču srbskim vojakom brezplačna predstava.

lj Procesija sv. Rešnjega Telesa v mestni župniji sv. Jakoba v Ljubljani se je v nedeljo 22. junija nepričakovano lepo razvila. Ljubka je bila — naravnost ogromna — množica belo oblečenih deklic; krasna je bila številna skupina narodnih noš; iznenadil nas je krepek nastop Orlov in narščaja pod poveljstvom načelnika Alf. Valanda. Mogočni cerkveni zbor — blizu 30 pevcev — je tako pri maši, kakor med procesijo dovršeno prepeval. Žal, da je dež nekoliko motil vse slovenost.

lj Izpostavljenost. Sv. Rešnje Telo bo v petek, 27. junija, na praznik presv. Srca, zjutraj od 6. ure do 6. ure zvečer v kapeli oo. jezuitov.

lj Novi bogoslužni red v kapeli oo. jezuitov ob nedeljah in praznikih. 1. sveta maša s petminutnim nagovorom ob pol 6. uri. — 2. sv. maša ob četrti na 7. uro. — 3. sv. maša ob 7. uri. — 4. sv. maša ob 8. uri. — Popoldanska služba božja ob 7. uri zvečer.

lj Podpredsednik deželne vlade dr. Gregor Žerjav naganja, da zaradi večkratne odsotnosti iz Ljubljane v nujnih političnih zadevah, kakor tudi zaradi preobremenosti z drugimi uradnimi posli, ne bo prihajal teden pod nobenim pogojem sprejemal strank v privatnih zadevah. Če pa stranke smatrajo, da je njihova zadeva zelo nujna in da spada v kompetenco podpredsednika deželne vlade, naj to javijo pisemenim potom. Stranke, ktere imajo v nujnih službenih zadevah z njim opraviti, se naprošajo, da to store med 9. in 13. uro.

lj Spored II. produkcije gojencev Glasbene Matice v sredo, 25. junija. 1. Bayr-Halevy: Fantazija na motive iz opere »Zidinja«. Na klavir igra gđc. Vera Gogala. Šola gđc. K. Praprotnikove, V. r. 2. Hubay: a) Molitev; b) Bolero. Na gosli svira g. Janko Pompe. Šola g. J. Vedrala, V. r. 3. F. S. Vilhar: a) Kam? b) Ukazi. Pesmi, poje g. Ivan Repovš. Šola g. M. Hubada, I. r. 4. Mendelssohn: Pesem brez besed v G-molu. Na klavir igra gđc. Verena Josin. Šola gđc. D. Koblerjeve, VIII. r. 5. J. Pavčić: a) Padale so cvetne sanje. b) Pastirica. Pesmi poje gđc. Helena Mlinar. Šola g. M. Hubada, III. r. 6. Moszkowski: Bolero. Na gosli svira g. Alojzij Šonc. Šola g. J. Vedrala, V. r. 7. J. Offenbach: Arija iz opere »Hoffmannove pripovedke«. Poje gospa Marija Golobič. Šola g. M. Hubada, V. r. 8. a) Moszkowski: Melodija, op. 54. b) Godard: Serenadé Florentine, op. 126. Na klavir igra gđc. Zora Zarnik. Šola g. M. Dolejševe, VII. r. 9. a) J. Prochazka: Tak si lepa. b) E. Adamič: Jezdec. Pesmi poje gđc. Helena Mlinar. Šola g. M. Hubada, III. r. 10. a) L. van Beethoven: Romanca, op. 50. b) Schubert: Čebelica. Na gosli svira gđc. Emilija Poženel. Šola gđc. St. Hajekove, VI. r. 11. J. Pavčić: Mehurčki. (Iz Župančičevega Cicibana.) Pesem, poje gospa Marija Golobič. Šola g. M. Hubada, V. r. M. S.

lj Družabni klub vabi svoje člane in po teh vpeljane goste h kegljaškemu večeru, ki bo v torek 24. junija na kegljišču »Rokodelskega doma« (Komenskega ulica 12). Pričetek točno ob trideset na osem zvečer.

lj Vaja orkestralnega društva »Glasbene Matice« se vrši v torek 24. t. m. ob 20. uri, in sicer v mali dvorani razposuščenega Filharmoničnega društva; pred vajo ob četrt na dvanajseto uro odborova seja. Prosim polnoštevilno. — Načelnik.

lj Skupna vaja pevskih zborov: Glasbene Matice, Pevske zveze Ljubljane, Slavca in ljubljanskega Zvona za Vidov dan se vrši v dvorani »Glasbene Matice« danes ob 20. uri zvečer.

lj Odborova seja »Slomškove zveze« danes popoldne ob pol 6. uri. Na dnevnem redu več važnih zadev. — S. P.

lj P. n. gospe, ki so si izposodili kako knjigo iz »slovenske knjižnice« ljubljanskih bogoslovcev, prosimo, da nam radi natančne revizije slov. knjižice vsaj do konca meseca junija t. l. sporoče po dopisnici ime in signaturo izposojenih knjig. — Slov. knjižica ljubljanskih bogoslovcev.

lj Odvetniška zbornica. Redni občni zbor, ki je bil določen koncem tega meseca, se je moral odložiti, ker je zbornični predsednik moral odpotovati v Belgrad radi javne zadeve.

lj Tabor Svete vojske pri čč. Uršulinkah v Ljubljani. Najmodernejši način razširjevanja abstinence misli med mladino so »Tabori Svete vojske«. Učitelji, zdravniki, duhovniki in gojenci so glavni bojevnik na teh »Taborih«. Imeli smo v Ljubljani marca meseca tak »Tabor« na drž.

učiteljsku, aprila v Lichtenthurničnem zavodu, majnika na novomeški gimnaziji in sinoči, 23. junija, na predvečer kresa je zavod čč. uršulink v Ljubljani priredil svojim gojenkam in učenkam »Tabor Svete vojske«. Resna predavanja in poučni govori so se menjavali z dobro zamišljenimi deklamacijami in z veselim petjem »Mladih junakinj«. Tako je nudil »Tabor« pouk in zabavo, resnobo in kratkočasje v pestrem sporedu, da je brezdomno zagotovljen uspeh. Mladina je pred začetkom počitnic spoznala svojega velikega sovražnika, ki hodi skrit v raznih plaščih po najboljših družinah ter tam zastruplja otroke, mori deco in onesrečuje najblažja srca. Izrekamo javno zahvalo uršulinskemu zavodu, obema šol. zdravnikoma, vodstvu Svete vojske za predavateljico in vsem, ki so priredili naši mladini ta lepi dan. — Več starišev.

lj Sestanek slug se vrši danes zvečer ob 8. uri na označenem kraju, to je v Jugoslovanski tiskarni in knjižnični dvorani, III. nadstropje.

lj Služkinje so imele v nedeljo, dne 22. t. m., dobro obiskano predavanje. Predavala je č. sestra Elizabeta iz Marijanišča o kuharstvu. Predavanju so sledila dekleta z velikim zanimanjem. Predavanja se vrše vsako nedeljo. Prihodnja nedeljo bo predavanje ob pol 6. uri popoldne v veliki dvorani Ljudskega doma. Pridite še v večjem številu. Pripeljite seboj svoje tovarišice. Tudi udeležbo od strani gospodinj je priporočati, ker predmeti so jako zanimivi in poučni.

lj I. splošno društvo jugoslovanskih vpkojencev v Ljubljani vabi svoje člane, da glasom društvenih pravil § 9. poravnajo mesečne prispevke, odnosno pridejo po članike knjižnice v Novo ulico št. 5 do 3. julija 1919, da bodo društvene zadeve v redu. — Obenem prosimo za na shodu določeni točni prispevek k stroškom deputacije v Belgrad. — Načelnstvo.

lj Skrb za slepce. Opozarjamo na razstavo knjig za slepce v olinu naše Jugoslovanske tiskarne, ki so jih priredile in spisale pod vodstvom gospe profesorice M. Skaberne požrtvovalne gospodične iz tečaja za priučitev pisanja za slepce. Prepisana in prirejena so največja dela našega pisatelja g. župnika Finžgarja. Kdor se želi pobližje seznaniti s temi deli, naj naroči v pisarni »Dobrodelnosti« knjižico »Skrb za slepce«, ki jo je zelo skrbno sestavila prej imenovana gospa Skaberne in okrasila z mnogimi pojasnjujočimi slikami.

Za odpravo stanovanjske bede. V četrtek, dne 26. junija ob pol 20. uri se vrši v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani shod zaradi stanovanjskega vprašanja v Ljubljani. Okolnost, da se nahaja tu nad 300 družin nastavljenecv državnih, deželnih in drugih avtonomnih uradov, ki ne morejo dobiti primernih stanovanj, je bila zaupnikom teh strank povod, da se začne smotrena akcija v prid teh družin. Predpriprave so končane in akcijski odbor sklepuje v informativne svrhe zgoraj omenjeni shod.

lj Amnestija. Vsled ukaza prestolonaslednika Aleksandra z dne 5. junija t. l. o amnestiji se je pri deželnem sodišču v Ljubljani izpustilo že dne 18. junija 1919 iz zapora osem oseb, katerim se je ostane kazni milosinim potom odpustil. Glede vseh drugih, ki kazni še niso nastopili, bo sodišče sklepało v najrajšem času. Njih število bo prevedoma precej visoko. Okolnost, da je med zaprtimi pomiloščenih samo osem oseb, je pripisovati dejstvu, da se obsojenci že nad tri mesece niso vabili k nastopu kazni, ker se je pričakovalo amnestije. Opozarja pa se na okolnost, da nikakor niso odpuščene milostnim potom kazni vsem obsojencem, ker so gotova kaznjiva dejanja (namreč ona zoper varnost lastnine, izvršena po železniških in poštinih uslužbencih na predmetih, ki so izročeni železnici ali pošti za prevoz ali pošiljatev) vobče izvzeta iz amnestije. Tako se je kazen odpustila le takim osebam, ki niso obsojene na več kot 5000 K denarne kazni, ali katerokoli denarno kazen razen gori oznamenjene zaporne kazni, to pa le tedaj, ako obsojenci pred zadevno obsodbo še niso bili nikdar kaznovani zaradi hudodelstva ali pa zaradi kaznjivega dejanja iz koristoljubja (tatvina, goljufija, poneverba, draženje, veriženje itd.) Vsi oni, kateri so bili že radi takih kaznjivih dejanj obsojeni, ali pri katerih prisojena kazen presega gori oznamenjeno izmero, bodo morali po zmislu danih navodil kazni čimpreje nastopiti, ker jim kazni ravno niso odpuščene.

lj Našla se je v četrtek na sv. R. T. dan v Wolfovi ulici zapetnica. Poizve se na Poljanski cesti št. 73, I. nadstr. levo.

lj Umrli so v Ljubljani: Albin Kumelj, sin čevljarja, 13 let. — Serafina Sabothy, žena vp. ravnatelja zemljiške knjige, 61 let. — Viktor Orel, zasebnik, 87 let. — Anton Šeme, dninar, 40 let. — Josip Matolin, čevljarjski pomočnik, 60 let. — Pavel Hojan, sin gozdarja, 13 let. — Josip Gale, premogar, 43 let. — Marija Dolžan, posestnica, 61 let. — Ignacij Simersek, pomožni paznik prisilne delavnice, 52 let. — Katarina

Skerjanc, posestnica, 34 let. — Joško Funtek, sin posestnika in gostilničarja, 6 let. — Karla Terčič, služkinja, 27 let. — Makso Doberlet, sin strojnikove vdove, 4 leta.

Ij Nasadi in šetalščiča. Vsak prijatelj narave in obiskovalec našega Tivolija je gotovo z največjim veseljem pozdravil odredbo policijskega ravnateljstva, ki prepoveduje komedijantom bučno in hreščeco lajnarsko reklamo, pred katero so bili talci, ki iščejo razvedrila in oddiha v prosti naravi, tekmo vojne obvarovani. Politija je morala pokazati več estetskega smisla in čuta za lepoto neoskrunjene narave ter za zdravo počutje razdrapanih živcev, kot pa naši »izbrani« mestni zastopniki, ki so lajnane prvotno dovolili. Pravzaprav že res ne vemo, čemu sploh imamo mestni zastop, župana in dragi občinski aparat; zato pač ne, da si tiščijo oči in ušesa pred zahtevami in potrebami meščanstva. O mestnih kolovozih, ki jim tudi dlice pravimo, ne smemo govoriti, ker nas gospod župan takoj zgrabi za grivo in pošteno ozmerja, o javni razsvetljavi tudi ne, o cestnem prahu zopet ne, še manj pa o neznošnem smradu, ki ga razširjajo razkrajajoči se kupi smeti, katere odlagajo mestni smetarji in stranke, koder se jim ravno zljubi. Plinovega smradu po mestu niti omenjati ne kaže. Tekom enega desetletja bi dobro dotirani mestni vrtnar tudi že lahko izdelal in izvršil načrt, da se aredi prostor pred Jakopičevim paviljonom, da bo čemu podobno. Tudi zraven težeči park bi se lahko že enkrat otvoril. Mesto tega pa so lansko zimo posekali v drevoredu za bajerjem mlade breze, ki so se tako lepo belile med temnimi smrekami. Mestni gozdar je letošnjo zimo prav pridno vihtel sekuro in dal sekati iz tivolskih gozdov mnogo čisto zdravih dreves. Čemu? Za kurjavo vendar niso tivolski gozdovi tu! — Mimo sedanjega hotela Bellevue je vodila že, od kar pomnimo, javna pot v Šiško, Slov. planinsko društvo jo je celo — brez ugovora — kot javno pot markiralo. Pa ti pride letos lastnik in ti obesi tablico, da sme to pot ljubljanskim šetalcem zatvoriti, kadar mu drago. Enako je storil nek drug posestnik s potjo, ki drži od Spod. Rožnika (poleg Wörishofena) proti Šišenskem vrhu. Naloga mestnih organov (recimo gozdarja) bi bila, da opozorijo magistrat, da varuje pravice in koristi meščanstva in da takoj odločno proti taki samovoljnosti protestira, dokler je še čas. Tudi Slov. planinsko društvo, v čegar katastru sta obe poti, naj ne zamudi roka za ugovor. Sicer se bo zgodilo tako kot s potjo na Rožnik (mimo lurske kapelice), kjer je francišanski konvent pred nekaj leti vsled čudnih sodnih mahinacij klub jasnim dokazom zgubil tožbo proti Nemcu Lassniku. Morda bi to tožbo danes, ko še priče živijo, kazalo obnoviti vsled pomanjkljivosti takratnega sodnega postopanja. Prosimo slavni magistrat in njegove organe, da hodijo z odprtimi očmi in ušesi okoli!

Ij Rešitev stanovanjskega vprašanja. Iz arhitektskih krogov smo prejeli: Stanovanjski bedi v Ljubljani se more odpomoči na dva načina, in sicer naprava provizorijev ali pa definitivnih hiš. Prvo je, ne oziraje se na velike pomanjkljivosti, iz gospodarskih vzrokov docela neracionelno in v poštev pride edino le zgradba novih definitivnih hiš. Sedanjim razmeram odgovarjajoč bi morala biti izpeljava teh hiš popolnoma priprosta. Posledica tega je, da bi v nekaj letih služile te hiše kot stanovanja nižjim uradnikom in delavcem. To se mora upoštevati že pri projektiranju, in sicer glede na stavbeni prostor, kakor tudi na razdelitev stanovanjskih prostorov v hiši sami. Najprikladnejše bi bile torej enonadstropne hiše z osmimi stanovanji po 2 sobi, kuhinjo in pritliklinami. Da se pa stanovanjski bedi vsaj nekoliko odpomore, bi se moralo zgraditi več takih hiš. Največje pomisleke in zapreke pri tem nam dela glavni gradbeni material, namreč opeka, ki je silno draga in katere najbrže v toliki množini niti ni na razpolago. Vrh tega nam primanjkuje zidarjev. — Vsled tega moramo seči po nadomestilu, katero nam omogoča hitro grajenje stavb, katero ima tiste prednosti in svojstva, kakor opeka in ki nam je na razpolago po najnižji ceni. Tem zahtevam je možno ugoditi na sledeči način: Stavbni prostor naj se določi tako, da se pri izkopu za temelje in kleti pridobi dovolj gramoza za betoniranje temeljev. Na te se postavi železobetonsko ogrodje za stene in strop. Glavne stene bi bile dvojne 10 cm debele iz »Schlackenbetona«, med katerimi se pusti 20 cm zračnega prostora za izolacije. Ostale stene, istotako iz Schlackenbetona 10 cm močne. Stropi bi bili betonski med železobetonskim ogradjem. Vse stene bi bile popolnoma gladke, ometane s finim ometom. V svrhu hitrejšega in cenejšega grajenja bi bilo umestno napraviti skupine po 6 do 10 takih hiš. Pri ugodnih vremenskih razmerah in pri praktičnem vodstvu bi bilo mogoče postaviti tako skupino hiš še v letošnji sezoni, ako bi se pričelo z delom takoj. Stroški ene take hiše bi znašali približno 225.000 K, napram enako veliki hiši iz opeke, ki bi stala 270.000 K.

Narodno gledališče.

Drama.

24. junija, torek: »Listnica.« — »Neizprosní stražnik.« — Abon. B 65.

25. junija, sreda: »Bajka o volku.« — Abon. A 66.

Opera.

24. junija, torek: Zaprtó.
25. junija, sreda: »Madame Butterfly.«
Abon. B 2/67.

Izpred porote.

Vola sta ukradla. Pred ljubljansko poroto se danes prva zagovarjata Jožef Miklavčič in Blaž Jugovic, katerima očita obtožnica; V noči na 15. aprila 1919 je izginil posestniku Pavlu Demšarju iz Valterkevasi rejen, približno 700 kg težak vol, najmanj 7000 K vreden. Obdolženca sama pripoznata, da sta ukradla vola. Zagovarjata se, da sta bila namenjena vasovati pri Demšarjevih dekletih, ki se pa niso oglašile, na kar sta šla v hlev, da bi tam prenočila. Naenkrat jima je prišla misel, da se polastita vola, nakar sta ga odgnala preko Škofje Loke do Gašteja, kjer jima je opešal in sta ga zato ponudila v nakup mesarju Hafnerju, ki sta mu ga prodala pod pretvezo, da sta ga kupila na Primorskem za 4500 K. Orožniki so ju še isto dopoldne izsledili in aretovali. Obtožba očita obdolženecem hudodelstvo tatvine v smislu §§ 171., 173., 174. II. a in 179. k. z., kaznjivo po § 179. k. z. Porotnemu senatu predseduje predsednik deželne sodišča dr. Oton Papež, obtožbo zastopa prvi državni pravdnik Bežek. Tako Miklavčič kakor Jugovic pripoznata svojo krivdo. Priči A. Hafnerju iz Stožišča se je čudno zdelo, ker sta se obtoženca lovila, odkod sta pripeljala vola, zato jima tudi Petrič iz Kranja, ki je kupil vola, ni hotel dati denarja, češ, da naj prideta čez tri dni po njega, ker je hotel poizvedeti, če ni vol morebiti ukraden. — Porotnikom je stavil senat le eno glavno vprašanje o krivdi. Prvi državni pravdnik Bežek je v svojem govoru povdarjal, da naj jih ne moti okolnost, ker se je škoda poravnala. Zagovornik je prosil porotnike, da naj se obtoženca, ki sta mlada fanta, oprosti. Opozarjal je tudi na okolnost, da sta se obtoženca kesala. Porotniki so stavljeno jim glavno vprašanje soglasno potrdili. Sodišče je prisodilo Miklavčiču 14 mesecev težke ječe in Jugovicu 12 mesecev težke ječe. Kazen sta obsojenca sprejela.

Vlom pri Josipu Eberle in pri Giontiniju pred poroto.

Prične se glavna razprava pred ljubljansko poroto proti Sikstu Cattarinichu iz Malega Lošinja, Andreju Banachovicu z Reke in proti Ivanu Lucichu z Reke. Iz obtožnice navajamo:

Dne 11. aprila 1919 okoli pol 1. ure popoldne je bilo v trgovino zlatarja in urarja Josipa Eberla v Ljubljani na Mestnem trgu vlomljeno in ukradeno iz nje večja množina zlatih, srebrnih, nikelnastih in jeklenih ur v skupni vrednosti 14 tisoč 510 kron. V istem času so vlomili storilci tudi v sosedno trgovino Ivana Giontinija na Mestnem trgu in odnesli iz ročne blagajne gotovino v znesku 210 K. Pri poizvedovanju po storilcih je Eberle kmalu po 1. uri popoldne zvedel na glavnem kolodvoru, da so se pred kratkim odpeljali z nekim izvoščkom trije sumljivi individuiji proti Zalogu. Ker je domneval, da so ravno ti individuiji vlomilci, sporočil je to policiji. Nato so se policijski agent Anton Barič, polc. nadz. Franc Vrečar in stražnik Ivan Težer skupno z Eberletom hitro odpeljali z avtomobilom v Zalog, kjer so našli v neki gostilni obtožence, ki so pili vino in imeli očitno polne žepce. Pri njih preiskavi se je našlo pri Sikstu Cattarinichu 5 velikih zlatih in dve mali zlati žepni uri, pri Andreju Banachovicu 18 srebrnih, jeklenih in nikelnastih ter 1 malo zlato žepno uro in pri Ivanu Lucichu 1 malo zlato žepno uro v skupni vrednosti 14.510 kron, katere je Josip Eberle takoj spoznal za svojo last. Obdolženca Cattarinich in Banachovic priznata, da sta izvršila oba vlom in pravita, da sta se dne 10. aprila 1919 zvečer skupaj z Ivanom Lucichom pripeljala iz Zagreba, s katerim sta nato prenočila v hotelu »Tivoli«. Drugi dan so vsi skupaj hodili po mestu, v namenu, da bi izvršili kje kak vlom, kot sta se prejšnji večer v hotelu »Tivoli« domnila. Po kosilu so šli po Mestnem trgu in ko so prišli pred knjigarno Giontini, je Banachovic nenadoma začel s ponarejenim ključem, ki ga je imel seboj, odpirati vrata vodoča v trgovino. Ljudje, ki so hodili mimo, se za to niso zmenili, ker so mislili, da odpira trgovino gospodar. Stopila sta nato oba v trgovino, si vzela iz zaklenjene ročne blagajne znesek 210 K, ker je bil ta znesek premajhen, sta zapustila to trgovino in stopila pred drugo z zlatino, t. j. trgovino Josipa Eberle. Tudi tu je Banachovic odprl vrata s ponarejenim ključem, nakar sta vstopila oba v trgovino in si v naglici iz izlozbe nabrala žepce z zlatimi, srebrnimi, nikelnastimi

urami in nato trgovino zapustila. Poklicala sta nato Ivana Lucicha, ki je čakal zunaj na ulici in šla z njim hitro na kolodvor. Tam so si najeli izvoščka in se odpeljali v Zalog, kjer so bili zasačeni in aretirani. Ivan Lucich se pa zagovarja, da pri izvršitvi tatvine ni bil udeležen ter da sploh ni vedel, da sta Cattarinich in Banachovic izvršila kako tatvino in trdi, da je on dotični dan hodil vedno pred njim po ulicah. Pri tem se je enkrat ozrl nazaj in videl, da Cattarinich in Banachovicza niti nikjer. Ustavil se je radi tega pred neko izlozbo in čakal par minut, nakar sta obadva prišla od nekod za njim z rokami v žepih. Šli so nato na kolodvor in se od tam odpeljali z izvoščkom v Zalog. Med potjo mu je dal Cattarinich majhno zlato žensko uro, katero je on vzel, ne da bi si pri tem kaj mislil. Lucichov zagovor potrjuje tudi Cattarinich in Banachovicz, češ, da Lucich res ni o njihovem namenu in tatvini ničesar vedel.

Ta zagovor je pa očitno izmišljen, ker sta Cattarinich in Banachovicz prvotno napram policiji sama priznala, da je Lucich medtem, ko sta bila v trgovini, stal zunaj na straži, katero priznanje je gotovo odgovarjalo resnici. Da je tudi Lucich bil sosterilec in o celi stvari prav dobro poučen, izhaja iz izpovedbe Franca Vrečarja, ki pravi, da je Lucich med vožnjo iz Zaloga v Ljubljano prosil Banachovicza, da naj z ozirom na njegovo družino on »celo stvar nase vzame«, kar pač dokazuje, da se je tatvina tudi z njegovo vednostjo in njegovim sodelovanjem izvršila. Če se končno še upošteva dejstvo, da je bil Lucich ves čas v družbi Cattarinicha in Banachovicza in da so se že prejšnji večer v hotelu Tivoli dogovorili, da bada drug dan izvršijo kako tatvino, kot priznavata Cattarinich in Banachovicz, tedaj je sum povsem opravičen, da se je vloma tudi Lucich kot tatinski tovariš udeležil. Obtožnica obdolžuje vse tri, da so zakrivilo hudodelstvo tatvine po §§ 171., 173., 174. II a in c, 179. kaz. zak., Sikst Cattarinich in Andrej Banachovicz pa tudi prestopka zoper javne naprave in naredb po § 320. g. k. z. in se naj kaznujejo po § 170. kaz. zak., Sikst Cattarinich in Andrej Banachovicz tudi po § 35. kaz. zak.

Predsednik dr. Papež da odvesti dva obtoženca in zaslíhi Cattarinicha samega, ki pove, da se je sestal s svojima tovarišema v Zagrebu, odtam so se pripeljali v Ljubljano. Pripoveduje, kako da so vlomili v Ljubljani. Predsednik: »Kaj ste storili, ko ste stopili v Eberlovo prodajalno?« — »Vse sva vzela.« Banachovicz pravi, da je prodajal na Reki sukanec. Izpove, da sta se, ko je Lucich že spal, dogovorila s Cattarinichom, da bosta izvedla drugi dan tatvino. Predsednik: »Kje ste dobili vetrihe?« — »Našel sem jih.« — »Kje?« — »V Zagrebu v policijskem arestu.« Svojo izpoved popravi v toliko, da jih je pustil v »arestu« neki Italijan. Banachovicz je bil že v neki poboljševalnici na Ogrskem zaprt, ker je kradel kot pisar svojim gospodarjem. Ivan Lucich nosi črna očala. Pove, da so mislili prvotno prenočiti v Unionu, kjer pa ni bilo prostora. Ne spominja se čisto nič, kar sta tovariša zvečer in jutraj govorila, dasi je na policiji trdil, da sta mu tovariša jutraj pripovedovala, da ni denarja in bosta morala kvesti. Priči Franc Vrečar, pol. vodja je aretiral v Zalogu obtožence. Tajili niso. Ko so se peljali v Ljubljano, je Lucich prosil Banachovicza, da naj vzame krivdo nase. Izvošček je v preiskavi izpovedal, da jih je peljal v Zalog za 100 kron. Med vožnjo v Zalog so vlomilci peli. Prvi državni pravdnik Bežek je zahteval, da naj se stavljeno vprašanje potrdi in povdarjal, da so obtoženci delali skupaj zločine. Dr. Natlačen je opozarjal v zagovoru Cattarinicha in Banachovicza, da sta žrtvi razmer in na njunino mladost ter na njunino zanemarjeno vzgojo. Dr. Krejč je v svojem zagovoru prosil, da naj porotniki obtoženca oproste, ker slabo vidí, ne more biti opazovalec. Po krivdoreku porotnikov je prisodilo sodišče Cattarinichu 2 leti, Banachovicu 3 leta težke ječe in Lucichu 5 mesecev ječe.

Poskušeni roparski umor.

Predsednik dr. Papež je otvoril glavno razpravo proti Ivanu Gašperinu, rojenemu 6. oktobra 1902 v Studoru, kateremu očita obtožba: Dne 11. majnika 1919 je napravil Anton Poljanšek izlet ob Bohinjskem jezeru. Ko je prišel idoč proti Savici na zgornji kraj jezera, se mu je pridružil Ivan Gašperin, ki je sedal pred prazno kočó. Šla sta nekaj časa po cesti, slednjic pa, ko je Gašperin Poljanšku prigovarjal, naj si gre ogledati neko električno napravo, sta krenila na stransko stezo. Komaj sta bila kakih 100 korakov oddaljena od ceste, je Gašperin, ki je hodil za Poljanškom, dvakrat zaporedoma ustrelil proti slednjemu, ki je v levo meče in desno stegno zadet od krogelj padel na tla. Ko je vstal, je videl, da Gašperin še vedno v njega meri, nakar ga je začel s kamni obmetavati, da se je ta v goščo umaknil. Po ovinkih je skušal Poljanšek uteči napadalcu, ko pa se je že nekaj časa pomikal,

opazil je vnovič Gašprina, ki je zopet dvakrat ustrelil proti njemu, da bi ga zadel. Obtoženec se zagovarja, da je streljal na Poljanška radi tega, ker se ga je zbal in ga je hotel preplašiti, da se ga znebi. Ta zagovor se pa pač ne more smatrati resnim, če se upošteva, da se je obdolženec sam pridružil Poljanšku, da je hodil za njim, torej bi bil lahko skočil v goščo, kadar bi mu bilo drago in da je slednjic še dvakrat ustrelil na Poljanška, že ko je ta v ovinku se skušal rešiti pred napadalcem. Poljanšek je nosil v nahrbtniku živila in je imel pri sebi tudi uro. Po vseh teh rečeh ga je obtoženec vpraševal in ko je smatral priliko za ugodno, je svoj naklep, prilastiti se teh predmetov s silo tudi skušal izvršiti. Ne more biti dvoma, da je Gašperin z namenom usmrtiti Poljanška tega napadel, da bi si prisvojil njegovo imetje. Obtožba obdolžuje Gašperina roparskega umora v smislu §§ 8., 134. in 135. k. z., kaznjivo po § 138. k. z.

Gašperin je šele 17 let star. Zagovarja ga dr. Ažman. Očeta ni poznal. Predsednik obtožencu: »Ali si kriv?« Gašperin: »Ne.« — Razprava se nadaljuje. Gašperin se je zagovarjal tako, kakor navaja obtožnica. Predsednik: »Zakaj si streljal?« — »Ker sem se ustrašil.« — Predsednik: »Zakaj si se ustrašil, če je bil kakor praviš, 15 korakov pred teboj. Ali si nameril na Poljanška?« — »Ne. Nazaj sem streljal na njega.« — »Zakaj si streljal?« — »Da bi ga ustrašil.«

Priča Anton Poljanšek je opisal napad. Niti palice ni imel, ko je šel k Savici. Gašperin je streljal na njega obrnjen naravnost proti njemu. Zaklical je na napalca: »Ti lump ti!« metal kamne na njega, nakar je Gašperin izginil. Med potjo ga je vprašal za uro in kaj da ima v nahrbtniku. Padli so štirje strelji. — »Zakaj mislite, da je streljal na Vas?« — »Zaradi ropa, ker drugega povoda pač ni imel, če ni bil norec.« — Gašperin je bil meseca maja letos obsojen v 2 meseca ječe. — Zdravstveni svetnik dr. Pečnik izpove, da rani še nista zaceljeni. Sodni dvor je sklenil na to staviti dve glavni vprašanji, in sicer glede na roparski umor in na težko telesno poškodbo in dve eventualni vprašanji. Prvi državni pravdnik Bežek zahteva, da naj se potrdi prvo glavno vprašanje. Dr. Ažman je predlagal, da naj se prva tri vprašanja zanikajo in potrdi le četrto eventualno vprašanje o zadani težki telesni poškodbi.

Porotniki so odklonili soglano prvo, s 6 da in s 6 ne odklonili 2 glavno vprašanje, soglasno so pa potrdili vprašanje o težki telesni poškodbi. Sodišče je prisodilo Gašperinu po § 335 k. z. 3 mesece zapore.

Vsem beguncem na znanje.

Begunski sosvet v Ljubljani daje vsem beguncem brezplačno pojasnila in vseh begunskih zadevah, bodisi v prošnjah, bodisi v slučaju kakih pritožb itd.

Kjer bo uvidel potrebo, bo begunski sosvet tudi posredoval pri oblastvih in zasebnikih v prilog beguncev in to v stvarih kateregakoli značaja.

V ta namen vabi begunski sosvet vse begunce brez razlike poklica, naj mu čim preje pošljejo svoje popisnice, spisane po tem-le vzorcu:

Ime in priimek družinskega glavarja — t. j. očeta, ozir. matere, rojstno leto, rojstni kraj, domovinska občina, politični okraj in dežela, poklic in stalno bivališče (ulica, hiš. števil.) pred begom, dalje natančni naslov sedanjega bivališča in s čim se peča sedaj; ima v domovini kaj nepremičnega imetja ali ne, ter kedaj (mesec, dan, leto) je bil vsled vojne prisiljen bežati z doma. Tudi naj vsakdo sporoči v popisnici ali je bil vojak ali ne, in če je bil morda ranjen. V slučaju, da je kak član katere družine padel v vojni, oz. če se ne ve, ali je živ ali mrtev, naj se naznani v popisnici tudi to.

V tem smislu in s temi podatki naj se nato po vrsti popišejo vsi družinski člani.

Vabilo begunskega sosveta velja vsem beguncem brez razlike, tudi tistim, ki se nahajajo po taboriščih, duhovnikom, uradnikom, učiteljem, upokojevcem, dijakom, železničarjem, trgovcem, obrtnikom itd., kajti begunski sosvet hoče sestaviti seznam vseh beguncev, kar mu zelo olajša delovanje pri zastopanju njih koristi, kakor tudi direktno občevanje z njimi, ko jim bo treba kaj sporočati.

Vljudno prosimo našo inteligenco, naj beguncem pri sestavljanju popisnic pomaga, jih bodri, da iste čimpreje vpošljejo. Najbolje bi bilo, ako bi v vsakem kraju 3 ali 4 inteligentne osebe kar same vzele v roke to popisovanje in nam poslale izdelek v skupnem zavilku na naslov: Begunski sosvet v Ljubljani, Prazakova ulica 3.

Ker je zadeva velike važnosti in nujna, kajti gre za enotno ureditev pomoči beguncem v vseh ozirih, prosimo ponovno, naj se vsi begunci točno in čim najhitreje odzovejo našemu vabilu. Od z v a t i s e je p i s m e n o. — Begunski sosvet v Ljubljani.

Seja deželne vlade

dne 17. junija 1919.

Koroški interniranci. V zadevi internacij je bilo sklenjeno: Ker Nemci niso izpolnili pogojev premirja in se vrh tega zelo slabo ravnaajo z našimi interniranci, se Nemcem, ki se še pri nas pridružujejo v internaciji, ne bode moglo še bolj olajšati položaja, kakor se je že pričeno in se jih še ne bo izpustilo, dasi je bilo to že pripravljeno. Nadalnje postopanje je popolnoma odvisno od stališča, katerega se bodo držali Nemci glede naših internirancev.

Rusko-jugoslovanska vzajemnost. Izda se poziv na obnovev in poglobitev zblizovanja obeh narodov. Takoj naj se organizira v vseh večjih krajih odbore uglednih oseb in zastopnikov društev, ki naj z vsemi dovoljenimi in primernimi sredstvi zbirajo darove, katere se da na razpolago jugoslovansko-ruskemu odboru v Belgradu, ki ima nalogo, da pomaga Rusom, ki so pribežali in se še zatekajo v bratskem zaupanju v našo državo.

Za umetnost. Kupi se od umet. slikarja Henrika Smrekarja akvarelna slika »Deveta dežela«. Slika se izroči poverjenstvu za socialno skrb za olupšave lastnih prostorov. Društvu »Slovenskih upodabljalov« umetnikov v Ljubljani se obljubi nakup nekaj umotvorov iz slovenskega oddelka pariške jugoslovanske razstave, ko se umotvorji povrnejo v Ljubljano.

Za suplente na srednjih šolah, ki imajo popolne izpite je bilo sklenjeno, da se jim izplačujejo počenišči z dnem 1. velikega travna 1919 začasno do 30. malega travna 1920 službeni prejemki pravih učiteljev v IX. činovnem razredu.

Tečaj za učitelje. Poverjenstvo za uč. in bogočastje priredi štiritredenski tečaj za izobrazbo učiteljev na trgovskih nadaljevalnih šolah.

Enoletni trgovski tečaj. Upošteva je izredne razmere se izjemoma dovoli, da smejo lastniki in voditelji enoletnih trgovskih tečajev in učnih zavodov izdati za šolsko leto 1918/1919 sami izpričevala in se odreja, da odpadejo za letos preizkušnje pred posebno izpraševalno komisijo. S prihodnjim šolskim letom stopi naredba od 17. maja 1919, št. 501 v popolno veljavo.

Proti malariji. V delno kritje obratnih stroškov za ustanovljeno štacijo za malarijo v ljubljanski deželni bolnici se dovoli komisiji za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave prispevek 4000 K.

Delavske selitve iz Nemške Avstrije. Za omogočitev preselitve slovenskih delavskih družin iz Nemške Avstrije v domovino se dovoli poverjenstvu za socialno skrb potrebni kredit.

Socialna skrb. Za ustanovitev posvečovalnic za matere, katere naj bi dobivale brezplačno zdravniške nasvete za nego dojenčkov, se dovoli poverjenstvu za socialno skrb kredit 10.000 K. Za institucijo sester, oziroma za nabavo košar, v katerih bi donasale oskrbne sestre materam ob porodu perilo in druge potrebščine, se dovoli kredit 25.000 K.

Osebnosti. Josip Zbašnik, meroizkusnik bivšega glavnega meroizkusnega urada na Dunaju se prevzame v tukajšnje državno službo. Pomožni uradnik pri višjem šolskem svetu Viktor grof Lichtenberg se imenuje za kanclista v XI. činovnem razredu.

Gospodarske novice.**STROJNE TOVARNE IN LIVARNE**

V posvetovalnici Jadranske banke se je vršil v nedeljo, dne 22. t. m. dopoldne ustanovni občni zbor nove delniške družbe Strojne tovarne in livarne d. d. Ustanovno sejo je otvoril gospod veleindustrijec Vinko Majdič, ki je pred vsem konstatiral, da je navzoč ves delniški kapital, zastopan z vsemi delničarji nove delniške družbe. Omenil je pred vsem, da znaša delniški kapital za enkrat 6.000.000 kron, da pa ima družba pravico, s sklepom občnega zbora zvišati kapital na 10.000.000 kron. Gospod dr. J. Ažman je na to podal kratko zgovorno ustanovitve nove delniške družbe. Predložil je od vlade potrjena pravila delniške družbe, ki so bila od delničarjev soglasno sprejeta. V smislu dnevnega reda se je vršila na to po pravilih družbe volitev upravnega sveta in nadzorstva. Ta volitev se je vršila na predlog gosp. profesorja ravnatelja Remeca per acclamation. Za predsednika upravnega sveta je bil izvoljen predsednik zveze industrijev, veleindustrijec gosp. Vinko Majdič. Za podpredsednika je bil določen tovarnar g. Avgust Žabkar. Nadaljni člani upravnega sveta so: ravnatelj Jadranske banke gosp. A. Praprotnik, ravnatelj ljubljanske kreditne banke g. V. Krofta, odvetnik dr. J. Ažman, mestni župnik Barle, tovarnar g. Alojzij Vodnik, veletrgovec gosp. A. Šarabon in gosp. dr. Mohorič.

Za predsednika nadzorstva je bil izvoljen veleindustrijec gosp. Peter Kozina. Nadaljna člana nadzorstva sta: ravnatelj Jadranske banke, gosp. Avgust Osti in veletrgovec gosp. Meden.

Po končani volitvi je predlagal gosp. dr. Ažman, da se po končanem ustanovnem občnem zboru vrši takoj izredni občni zbor, katerega naloga naj bo, da sklene nakup tvrdk G. Tönnies, strojni vid. Maks Samassa in Kastelic & Žabkar v Ljubljani z vsemi industrijskimi in pomožnimi napravami po pogojih, kakor jih je s prejšnjimi lastniki dogovorila Jadranska banka kot ustanovnica.

Ta izredni občni zbor, ki se je vršil neposredno po ustanovnem občnem zboru, je soglasno sprejel predlagani nakup. Na to je podal ravnatelj Strojnih tovarn in livarn inž. gosp. Josip Boncelj, poročilo o obratovanju in organizaciji novega podjetja. Omenil je, da podjetje sestoji iz starih obratov: iz strojnega, iz kovinskega, iz elektrotehničnega in iz zvonarne. Predložil je program fabrikacije, ki obsega vodne turbine, stroje za obdelovanje lesa, transmijske, železne konstrukcije, ventilatorje, centrifugalne sesalke, armature, ognje-gasne brizgalne, črpalke, cerkvene uprave in pa vsemogoče odlične železne, iz medi in bronu, za železnice, rudokope itd. Posebno je opisal tudi obnovev obrata slavnoznačne zvonarne Samassa, kateri se je pridružila domača, zadružna zvonarna.

Po poročilu gosp. ravnatelja zaposluje podjetje Strojnih tovarn in livarn ta čas 40 uradnikov in 410 delavskih moči. Vodstvo podjetja imata ravnatelja gosp. inž. Boncelj in gosp. dr. Milan Vidmar. Komercialno vodstvo ima gospod prokurist K. Govekar. Svoje poročilo je končal gospod ravnatelj z navedenjem dejstva, da so vsi oddelki v polnem razvoju, dobro preskrbljeni z naročili in da obetajo podjetju lep uspeh.

Predsednik upravnega sveta gosp.

Vinko Majdič je v zaključnem govoru izrecno opozoril še enkrat na veliki pomen novega podjetja za narodno gospodarstvo države in se zahvalil Jadranski banki za inicijativo, predvsem pa njenemu neumornemu, za celo našo narodno industrijo in finančno velezasluznemu ravnatelju gospodu Avgustu Praprotniku, češar glavna zasluga je, da je iz nekdanjih nemških tovarn v družbi z edino domačo strojno tovarno nastalo veliko domače podjetje.

Hrušica, Predsedstvo odseka prijavlja svojo udeležbo na prireditvi v Celju.

Orlovski večer. Na vsestranska vprašanja bratskih odsekov naznanja vadiateljski zbor O. Z., da priredi v sredi julija v veliki dvorani Ljudskega doma svoj orlovski večer. Na sporedu je telovadba članov, članic, gojenk in naraščaja. Podrobnejši spored se objavi pravočasno. Člani nastopijo s članskimi, vadiateljskimi, prostimi in vajami s palicami; članice s šerpami, kiji, obroči in telovadnimi plesi.

Blago za orlovske srajce in naraščajske hlače! Vadiateljskemu zboru O. Z. se je posrečilo dobiti nekaj rdečega blaga za srajce meter po 8 kron, in modrega blaga za naraščajske hlače po 24 K meter. Kateri odsek reflektira na isto, naj nemudoma naroči pri vadiateljskemu zboru O. Z.

Povelja (brez razlage) za proste in redovne vaje so ravnokar izšla v založbi gospodarskega odseka O. Z. Ker je ravno znanje povelj za vsekega načelnika, vadiatelja kakor člana neobhodno potrebno, naj vsak odsek skrbi, da se ista razširijo med članstvom.

Prosveta.

pr **Dr. Ljubo Radčič:** Prvi koraci k agrarni reformi. To je 72 strani obsegajoča knjižica, ki jo je izdal »Zadružni Savez«, a uredil jo je Ivo Antičević v Splitu. Uredništvo pravi, da se ne strinja z vsemi izvajanjmi, a je dobro, da to vprašanje dobro pretresemo od vseh strani.

Aprovizacija.

a Aprovizacija južno železnice prodaja ameriški petrolej, liter po 5 K 40 vin.

a Amerikansko blago za otroke do 6. leta se deli na izkaznice, katere imajo stranke že v rokah, le še v torek 24. t. m. in v sredo 25. t. m. od 8. do 11. ure in od 3. do 5. ure popoldne. — Zamudniki, ki še nimajo izkaznic za ameriško blago, pa pripadajo A, B in C oziroma I. in II. uradniški skupini, dobe izkaznice za ameriško blago le še v sredo 25. t. m. in v četrtek 26. t. m. na Poljanski cesti št. 13, in sicer 1. A in B skupina ubožne akcije dne 25. t. m. od 8. do 11. ure dopoldne in 2. C ter I. in II. uradniška skupina dne 26. t. m. od 8. do 11. ure dopoldne. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj izkaznico ubožne akcije in za otroke do 3. leta zeleno izkaznico za zdrop, za otroke od 3. do 6. leta pa krstni izpisek. Pozneje se izkaz-

nice ne bodo prav nikomur več izdale. Kedaj dobe novo priglašeni zamudniki blago, se pravočasno objavi v listih.

»Jugoslovanska knjigarna« v Ljubljani priporoča za mesec julij (godovi raznih cerkvenih patronov in svetnikov) cerkvenim zborom:

Premrl Stanko: Pesmi svetnikov za mešani zbor. Part. 4 80 v, glasovi 1 K 20 v.

Nato zbirko še posebno opozarjamo in jo priporočamo vsem cerkvenim zborom. Saj poleg Cecilije nimamo druge zbirke z napevi te vrste, kakor omenjeno. Pesmi so zložene večinoma tistim svetnikom v čast, kateri se po naši domovini najbolj časte. Napevi se odlikujejo (kakor vse skladbe tega odličnega skladatelja) po lepi in moderni harmonizaciji ter po čisti izvirnosti, ker vsak napev nudi nekaj novega. Zbori, kateri bodo proizvajali te napeve, ne bodo dosegli samo ugoden vspeh, temveč bodo tudi napredovali v glashi.

Kimovec Dr. Franc: Staroslovanska maša v čast sv. Cirilu in Metodu (5. julija) za mešani zbor. Part. 7 K, glasovi 2 K.

Najprimernejša skladba za proslavo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Priporočamo to mašo tudi raditega, da se vže sedaj seznanimo s staroslovanskim besedilom, da nam ne bo pozneje delalo ovir, kadar to bogoslužje sveta stolica dovoli.

Premrl Stanko: Himna v čast sv. Cirilu in Metodu za mešani zbor in moški zbor. Part. 1 K.

Zelo učinkovita in veličastna skladba, ki bo god naših blagovestnikov še posebno poveljala.

Poslano.

Ker se mi zdi nevedno, odgovarjati na dolgo in široko na napade v »Jugoslaviji« z dne 20. junija t. l. pod naslovom: »Kako se uničuje pri nas industrija«, ugotavljam edino to-le:

Ni res, da bi jaz bil uničil kako tovarno in prodal iz pivovarne v Lescah stroje ali kotle za varenje piva, kar je oboje prodala že zdavnaj posojilnica v Radovljici kot bivša lastnica iste. Res pa je, da imam podjetja na Vrhniki, pivovarno in sladarno s stroji v popolnoma dobrem stanju in čakam, da se razmere v naši državi temeljito uredijo. Kaj nameravam z bivšo pivovarno v Lescah, to ne briga nikogar, najmanj pa gospodo okoli »Jugoslavije«, ker sem si v svesti, da dobro vem, kaj delam.

Najbolj neumestno se mi pa zdi, da pride pod kontrolo odgovornega urednika gospoda Antona Peska v tisk očitek vojnega dobička, ko je on sam v vojnem času napravil briljantno, a obenem zelo nesramno kupčijo z bivšim deželnim glavarjem dr. Šusteršičem; te kupčije bi ne napravil ne jaz in noben pošten Jugoslovian. Vzor-demokratski gospodi pri »Jugoslaviji« svetujem torej, naj se drugič natančneje informira, preden spusti v svet take kozlarje.

Na Vrhniki, dne 21. junija 1919.

Mirko Korečan,
posestnik na Vrhniki in Lescah.

* Za vsebino pod tem naslovom ne prevzema uredništvo nobene odgovornosti.

Iščem korespondentino večšo slovenskega in nemškega jezika, stenografije in strojepisja. Ponudbe prosim pod »Dobra moč« 2754 na upravništvo lista.

Kompanjona (tudi damo) s 50.000 K išče dunajski trgovec. Zasluzek siguren. Ponudbe pod »Eksporte« na upravništvo tega lista.

2letna kobila se proda, Janko Perko, Zgornja Šiška št. 7.

Stivilja na dom za obleke se sprejme: Resljeva ceste št. 13, pritličje na levo.

Dekla se išče za večje posestvo na Sp. Stajerskem. Plača po dogovoru. Naslov pove uprava lista pod št. 3745.

Nova hiša z več stanovanji in vrtno tik mesta Ljubljane se takoje ugodno proda. Ravnotako tudi manjše posestvo, pripravno za penzioniste, kakih 15 km od Ljubljane. Pismena vprašanja je pod: »Okolica« takoj poslati na upravništvo tega lista.

Koruzo (šrolano) ima oddati Fran Pogacnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Pripravna služkinja za vsako delo, ki bi znala tudi nekaj šivanja, se sprejme takoj. Vprašati je v Sp. Šiški, št. 91, II. nadstropje, levo.

Leseno volno ima neprodaj gozdarski urad v Oplotnici pri Konjicah, Stajersko.

Fotografični papir za razglednice 600 kosov ter gosli (cele) dobro ohranjene se proda. — Kje, nove uprava lista pod št. 3686.

Proda se: 1 kotiča (Landauer), 1 zavarovalna blagajna. Naslov pove: I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Kuharica, delavna in varčna, ki je bila že več let v župnišču, išče službo h kakemu samostojnemu g. duhovniku. Naslov pove uprava lista pod št. 3708.

Ženitna ponudba!

Višji državni uradnik, star 28 let, želi v svrhu ženitve z izobraženo damo znanja. Le resne ponudbe z napovedjo premoženja in sliko, ki se vrne, naj se pošlje na upravništvo »Slovenca« z naslovom »Zemeljski raj«. Tajnost je častna zadeva.

Večje število

delauceu
za vzdrževanje cest in ulic išče mestna občina ljubljanska. Zglasiti se je pri cestnem nadzorstvu na magistratu med 11 in 1 uro popoldne.

Gozdni čuvaj!
Oženjen, sposoben in krepak dobi takoj službo pri gozdni industrijski del. dr. »Croatia«, Ljubljana, Marije Ter. cesta, 2.

Docent
Dr. Botteri
primarij okulističnega oddelka deželne bolnice ordinira redno od 11 do 12 ure. Sv. Petra c. 2.

Univ. med.
dr. Alojz Zalokar
odpotuje
do konca julija.

Pozor!

Čenjenim trgovcem, občinstvu in drugim odjemalcem priporočam zalogo brunšviškiu salam, kakor tudi salam iz gnjati po najnižjih cenah. Pri tej priliki opozarjam, da je moja tvornica za izdelavo različnih salam, klobas in klobasic

prvo in edino
jugoslovansko podjetje na Kranjskem.

Moja tvornica je bila že 1. 1904 na mednarodni razstavi v Parizu najvišje odlikovana. Pričakuje mnogobrojnih naročil jamčim za točno in solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Golob,
mesar in prekajevalec
v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Drva, meterska, žagana in cepljena se dobijo v Kolodvorski ulici št. 31.
Izgubila se je lovshapsica-fermačka na prsih in sliši na ime »Priba«. Odda naj se proti dob. nag. pri hišniku Gopova ulica 19.

Sinžbo občinskega tajnika

razpisuje mestni urad v Brežicah. V poštev pridejo le ponudniki, ki so v občinskih poslih popolnoma izvežbanj. Plača po dogovoru. Ponudbe je nasloviti na

županstvo v Brežicah.

Za manufakturno blago skladišče se išče proti dobri nagradi (tudi I. nadstropje), ki bi služilo obenem lahko kot pisarna.

Čeujene ponudbe se prosijo pod »SKLADIŠČE« na anončno ekspedicijo **AL. MATELIČ,** Ljubljana.

Razpis
službe ravnatelja deželnih dobredelnih zavodov.

Razpisuje se v popolnitev služba ravnatelja deželnih dobredelnih zavodov v Ljubljani s prejemki 6. činovnega razreda državnih uradnikov t. j. z letno plačo 6400 K in aktivitetno doklado letnih 1288 K.

Prosilci za to službo naj vložijo svoje s pričevali opremljene prošnje do 15. julija 1919 pri podpisani komisiji.

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave.
v Ljubljani dne 17. junija 1919.

Bled
ob
Jezeru

1919

Sezona otvorjena!

Izvrstna oskrba. — Cene primerne.

Tourist-Office — Bled.

Metle

z držanjem, kričače za ribanje iz sirka, postavljeno v Veliko Gorico, nudi za trgovce

Prva hrvaška tvornica metala i četaka, Velika Gorica.

LEOPOLD FON, delikatesna trgovina
Ljubljana, Stari trg št. 6

nudi cenj. odjemalcem raznovrstno špeterijsko blago, čaj, pecivo, kakor tudi južno sadje, limone, fige itd.; mast, špeh v večji množini, rum, konjak, slivovko, vino v stekl. in sodih na drobno in debelo. Blago se razpošilja v poštinih zavitkih od 5 kg naprej in po železnici.

„Žitni zavod“ v Ljubljani ima oddati 1 vagon repnega semena.

Reflektantje naj se obrnejo direktno na zavod. Za občine na deželi naj naročila prevzame županstvo.

Kranjska deželna podružnica
n.-a. dež. življenske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.,

sprejema zavarovanje na doživljenje in smrt, združeno tudi z vojnim rizikom, otroških doh., rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

— Javen zavod. — Absolutna varnost. — Nizke premije. — Prospekti zastoj in poštnine prosto. — Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

Smarješke toplice - Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se vladno naznanja, da so Smarješke toplice — Mirni gaj — popolnoma na novo preurejene ter se najtopleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepčilo, in če je bolehen, tudi zdravje.

Do Smarjeških topli — Mirni gaj — je od Novega mesta po okrajni cesti čez Sent Peter z vozom komaj trideset ure. Pošti sta Smarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenskem.

Ljudska posojilnica
v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6
obrestuje hranilne vloge po čistih 2%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enostotisoč kron rezervnih zakladov.

Posojila se dovoljujejo po 4 do 5%.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

250.000 komadov zidne opeke

ima na razpolago

Valentina Urbančič, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Naznanilo.

Tvrška G. Tönnies, stavbno podjetje v Ljubljani, naznanja, da sta iz tvrdke izstopila gg. Gustav in Viljem Tönnies, na novo pa je vstopil kot javni družabnik gradbeni svetnik g. Rudolf Tönnies, uradno poverjeni arhitekt in mestni stavbni mojster v Ljubljani, do sedaj gradbeni ravnatelj bosansko-hercegovaškega gradbenega deiniškega društva v Sarajevu.

Tvrško vodita od 1. maja 1919 naprej gospoda Emil Tönnies in Rudolf Tönnies kot javna družabnika.

Tvrška prevzema v izrabo napravo projektov-narčtov in stavb vsake stroke, v vrhunalni stavbi pa kot posebnost moderna industrijska poslopja.

Vršila bode, kakor doslej, vsa prevzeta dela strogo solidno ter se priporoča za nadaljna naročila.

Stavbno podjetje G. TÖNNIES.

Proda se:

železen umivalnik, banja, peč na plin, 2 likalnika na plin, zaboj za premog, omara za obleko.

Ogleda se lahko samo danes popoldne na Sv. Petra cesti št. 2. II, nadstr., desno.

Vino.

Radi preselitve se proda 20 hl vina à 4:20 K. Naslov pove upravništvo „Slovenca“ pod št. 3750.

Prostovoljna licitacija.

V sredo 25. junija 1919 ob 9. uri popoldne se odda po prostovoljni licitaciji kuhinjska oprava, posoda in druge malenkosti v hiši, Gradšče št. 8, II. stopnjice, II. nadstropje, na levi.

Lasne mreže

enostavno in dvojno pletene priporoča M. PODKRAJSEK, frizer, Ljubljana.

Živo apno, zidno in strešno opeko

v celih vagonih ponuja

VALENTIN URBANČIČ, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno; izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

Davorin Roušek
prvi fotografski in povečevalni zavod
V LJUBLJANI
KOLODVORSKA ULICA št. 34 a.

Znameniti in zdravilni vrelci

Krapinske Toplice

Hrvatsko

zdravijo z gotovim uspehom vse vrste revmatizma, bolečine v kosteh, ishlasa in vseh vrst posledic, delujejo izvanredno dobrodejno na živčni sestav (nevrašenija, neuralgija, isterija, boli v kolenjaci) zboljšavajo kronične bolezni mehurja, kronično otruhanje krvi in kožnih bolezni. Nadalje delujejo povoljno na nervoznost pri ženskih, pri kroničnem upadanju maternice itd. Pobliznja pojasnila daje in pošilja brezplačno kopalniško prospekte ravnateljstvo. 2597

Pošteno dekle

za pospravljanje sob in druga hišna opravila dobi službo v Ljubljani. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 3711.

St. 51. Britev

z jako finim rezilnim lom, že brušena kar za rabo. Cene K 6:25, K 9.—, K 13:50. — Zahtevajte veliki cenik z več nego 1000 slikami, brezplačno. — E. LUNA, Maribor št. 75.

Večja množina karbida

se dobi pri BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železnic v Ljubljani, Francovo nabravnje št. 1 pri franciskanskem mostu. 5189

!! KONJAK !!

Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu, pošnanju moči je star

vinski konjak

pravo življenje vzbujajoče sredstvo Dve politterski steklenici pošlje z za bojem vred za 60 K franko BENEDIKT BERTL, veleposelnik, grand Gollé pri Konjicah, Štajersko.

Pravo žolto domače milo za pranje

1 kg K 14.—, 1 zabojček okoli 3 1/2 kg franko K 49.— pošilja po povzetju zavod za eksport.

M. JÜNKER, ZAGREB,
št. 39, Petrinjska ulica 3. III.
Z naročilom se prosil poslati tudi polovico zneska.

Milo za britje
K 1.—, 3 kg K 30.—
Toaletno milo
po dnevni cenil.
Krema za britje
porcel. lonček K 6.— 1 tuc. K 55.—

Ing. Dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjeni stavbni inženir
Specijalno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje širokovno: Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobeton. jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženirske stroke. Tehnična mnenja, zastopstvo strank v tehniških zadevah.

J. C. Kotar

Ljubljana
Wolfova ul. 3.

Drogerija
Fotomanufaktura

! Banatska moka !

Komisija „BALVAN“ LJUBLJANA prodaja dokler traja zaloga lepo, belo moko za kruh in kruh. — Oddaja samo cele vreče.

Kupiva proprijetne predmete večje žage in sicer:

2 polnojarmenika (Vollgatter), 36 in 24 col prostornine, nekaj cirkularnih žag z mizami, (lokobmobila) 30—50 HP, kurjava z zaganjem in enako, 3. vse poljske pridelke, žita in krmo, zvonove proti prelomu, sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživlje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico od katere ima tudi dežela Kranjska podružnico.

1 parni stroj (Drehscheibe), vago-urejena, **1 točilo**, nete itd. 10 vagonov **železnih tračnic** za gozdno železnico 5—8 m dolžine po tekočem metru, profil 7 kg teže. Ponudba na

Braća Janeković,
trgovina z lesom
Zagreb, Kukovičeva ulica 3.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

Vzajemna zavarovalnica
proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana, Dunajska c. 17, Ljubljana.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe, 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako, 3. vse poljske pridelke, žita in krmo, zvonove proti prelomu, sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživlje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico od katere ima tudi dežela Kranjska podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1916 K 906.828-91, so poskočile koncem l. 1917 na 1.061.838-54.

Tedaj, čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolj bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila daje ravnateljstvo, glavno poverjeništvu v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljenih poverjeniki. Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

Ne puščajte otrok samih, če se požari omejijo!

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

VINO

Belo ljutomersko letnik 1918 Rudeče (cviček) letnik 1918
„rumunsko“ 1917 Črno „ 1918

izborne kakovosti, ter nudim najnižje cene. Kupim vsako množino in vseh velikosti vinskih sodov. Trgovina vina Milko Jesih, Ljubljana, Florjanska ulica 36.

Lepa pol lic in rok prinese mnogo prednosti tako v zdravstvenem kakor v društvenem oziru. Fellerjeva popolnoma neškodljiva preizkušena „Elza“ pomada za obnavljanje in negovanje kože, odstrani nečistost kože, ojeđa priščice, brani proti solnčarici, solničnim pegam, bori, razkavosti, velosti kože. — Lonček močnejše vrste 6 kron. Omot in poštnina se se računa posebej. Namesto škodljivega mila vzemite sebi najceneje. Za vsakdanje negovanje telesa Fellerjeve „Elza“ toaletne pastilje za umivanje telesa, otroške kopeli, kakor za ustno vodo itd. Cena kartonu 1 K 50 v. — **S seboj vzeti** in povsod v žepu nositi se more bol ublažujoč, hlađeč, osvetojuč Fellerjev „Elza“ mentolni migrenski črtnik. V leseni cevki 2 kroni. Izvrstne proti glavobolu in migreni, rabi se tudi proti vbođljaju in ranitvi. **Voda za oči** (collyrium) 2 K 50 v. **Kapljice proti zobobolu** 2 K 50 v. **Pravi zagorski prani sok proti kašlju** steklenica 4 K. **Francovo žganje** v stekl. 6— K in 16— K. **Za želedec**, prava švedska tinktura, vel. stekl. 10— K, balzam (melen) mala stekl. 2— K. **Kurja ošesa** odstrani brez bolečin Fellerjeva turist. tinktura „Elza“ (tekočina) skupaj s čopičem 4 K in turist. obliž po 4 K in 2 kroni. **Proti potanju telesa in nog** je Fellerjev „Elza“ prašek z visopm 2 kroni. **Krvnljni prašek** za živino davno poznani se zopet dobi. Karton 2 K. Omot in poštnina se računa posebej in najceneje. Kdor naroči več, mnogo prihrani. Naročiti je treba pri lekarnarju **EVGENU V. FELLER**, Stubica, Elza trg št. 134 (Nrv. Zagorje).

Elsa Plaster